

Rapport

LEEFBAARHEID EN VEILIGHEID IN DE BUURT 2017

Gemeente Arnhem

Februari 2018

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Rapportnummer

2018/ 19

Datum

Februari 2018

Opdrachtgever

Gemeente Arnhem

Auteur(s)

Wouter Andringa
Frank ten Doeschot (red.)

Bestellingen

Exemplaren zijn verkrijgbaar bij de opdrachtgever.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	6
Leefbaarheid en veiligheid in de gemeente Arnhem.....	6
Wijken vergeleken	7
Arnhem vergeleken.....	8
 1. Inleiding.....	10
1.1 Uitvoering onderzoek	10
1.2 Steekproef en respons	10
1.3 Representativiteit	10
1.4 Analyse	10
1.5 Leeswijzer	11
 2. Leefbaarheid woonbuurt.....	13
2.1 Rapportcijfers leefbaarheid, woonomgeving, woning en voorzieningen	13
2.2 Rapportcijfers per wijk	13
2.3 Tevredenheid fysieke voorzieningen in de woonbuurt.....	18
2.4 Tevredenheid sociale voorzieningen in de woonbuurt	19
 3. Sociale kwaliteit woonbuurt	21
3.1 Algemene evaluatie woonbuurt	21
3.2 Sociale cohesie	23
3.3 Sociale buurtkracht	25
3.4 Actief in de buurt	27
 4. Beleving buurtproblemen	29
4.1 Algemene ontwikkeling buurtproblemen	29
4.2 Specifieke buurtproblemen	30
4.3 Aanpak buurtproblemen	35

5.	Perspectief woonbuurt	37
5.1	Buurtontwikkeling afgelopen jaar	37
5.2	Buurtontwikkeling in de toekomst.....	41
6.	Veiligheidsbeleving.....	45
6.1	Rapportcijfer veiligheid in de buurt	45
6.2	Veiligheidsbeleving	47
6.3	Aangiftebereidheid veel voorkomende delicten gestegen t.o.v. 2015.....	51
7.	Arnhem vergeleken	53
7.1	Leefbaarheid woonbuurt.....	53
7.2	Overlast in de buurt.....	55
7.3	Veiligheidsbeleving	55
	Bijlage 1. Responsverantwoording.....	58
	Bijlage 2. Tabellen	60
	Bijlage 3. Onderzoeksverantwoording	65
	Bijlage 4. Vragenlijst.....	67

SAMENVATTING

Samenvatting

De gemeente Arnhem monitort sinds 2001 tweejaarlijks de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Het onderzoek 2017 is uitgevoerd onder een willekeurige steekproef van 14.000 Arnhemmers van 15 jaar en ouder. In totaal hebben 4.847 inwoners een geldige vragenlijst ingevuld, een respons van 35 procent. De resultaten zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en wijk om een zo representatief mogelijk beeld van de gemeente Arnhem te krijgen.

Leefbaarheid en veiligheid in de gemeente Arnhem

Arnhemmers positief over leefbaarheid woonbuurt

Het rapportcijfers van inwoners voor de leefbaarheid, woonomgeving, woning en voorzieningen is een ruim voldoende tot goed. Ten opzichte van 2015 zijn inwoners positiever over hun woning. Inwoners zijn over de meeste voorzieningen wel tevreden. De waardering voor de hoeveelheid groen- en afvalvoorzieningen en het aanbod van winkels voor dagelijkse boodschappen is gestegen. Aandachtspunten zijn het groenonderhoud, onveilige plekken en voorzieningen voor culturele activiteiten. Hiervan is de waardering gedaald ten opzichte van 2015.

Sociale kwaliteit woonbuurt voldoende, maar gedaald

In het algemeen geven Arnhemmers een positieve evaluatie van hun woonbuurt. Ten opzichte van 2015 is de evaluatie wel gedaald. Er zijn minder inwoners die hun buurt prettig vinden om te wonen. De sociale cohesie en buurtkracht zijn stabiel, alhoewel er minder inwoners zelf hulp, steun of informatie bieden aan buurtbewoners. Wel voelt driekwart van de inwoners zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt. Een vijfde van de inwoners heeft zich ook actief ingezet in 2017 met het helpen van burens of (organiseren van) activiteiten.

Toename verkeersoverlast en verloedering

De meest voorkomende buurtproblemen in Arnhem zijn verkeersoverlast (te hard rijden en parkeeroverlast), verloedering (hondenpoep en rommel op straat) en vermogensdelicten. Ten opzichte van 2015 ervaren inwoners meer verkeersoverlast en verloedering, specifiek is er een toename in agressief verkeersgedrag en vernieling.

Arnhemmers positief over toekomstige buurtontwikkeling

Er zijn iets meer inwoners die vinden dat de buurt in het afgelopen jaar achteruit gegaan is, dan vooruit. Wanneer het gaat om verwachtingen voor de toekomst zijn er duidelijk meer inwoners positief dan negatief, inwoners zijn ook positiever over de toekomst dan in 2015.

Gevoel onveiligheid toegenomen, maar rapportcijfer veiligheid gelijk

Inwoners van Arnhem voelen zich in 2017 vaker onveilig dan in 2015. Dit is te zien in onveiligheidsgevoelens in het algemeen, in de buurt, gevoel van onveiligheid in het Centrum, vertonen van vermijdingsgedrag en hoe veilig men zich voelt door (camera)toezicht op straat. Ondanks de negatieve ontwikkelingen is het rapportcijfer van inwoners voor de veiligheid in buurt gelijk gebleven.

Wijken vergeleken

In alle wijken van Arnhem is de beoordeling van de leefbaarheid, woonomgeving, woning, voorzieningen, algemene buurtevaluatie en veiligheid minimaal voldoende. Maar er zijn behoorlijke verschillen tussen de wijken. Arnhem is voor wat betreft de beoordeling van de leefbaarheid, veiligheid en overlast in de buurt grofweg in te delen in drie gebieden: Arnhem-Noord, Arnhem-Midden en Arnhem-Zuid.

- Arnhem-Noord: St.Marten/Sonsb.-Zuid, Klarendal, Velperweg e.o., Alteveer en Cranevelt, Geitenkamp, Monnikenhuizen, Burgemeesterswijk/Hoogkamp, Schaarsbergen e.o., Heijenoord/Lombok en Klingelbeek.
- Arnhem-Midden: Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek, Presikhaaf (West en Oost) en Malburgen (West en Oost)
- Arnhem-Zuid: Elden, Elderveld, De Laar, Rijkerswoerd, Schuytgraaf en Vredenburg/Kronenburg

Hoge leefbaarheid en veiligheid in Arnhem-Noord

De wijken ten noorden en westen van het Centrum scoren positief ten opzichte van het gemiddelde van Arnhem in de beoordeling van leefbaarheid, veiligheid en overlast. Uitzonderingen zijn de wijken Geitenkamp - die consequent lager dan gemiddeld scoort - en Klarendal - die op een aantal onderdelen lager dan gemiddeld scoort. Het rapportcijfer voor de voorzieningen is goed in de wijken naast het Centrum, maar in de verder gelegen wijken Klingenbeek e.o. en vooral Schaarsbergen e.o. is het cijfer lager dan gemiddeld. Vermogensdelicten zijn in Arnhem-Noord relatief vaker een belangrijk buurtprobleem dan in de andere delen van Arnhem. Het buurtperspectief in het gebied is positief, in de zin dat er relatief weinig inwoners negatief zijn over de buurtontwikkelingen in het afgelopen jaar en in de toekomst.

Veel overlast in Arnhem-Midden, maar goede voorzieningen en buurtperspectief in Centrum

Het Centrum en de nabijgelegen wijken ten zuiden en oosten hiervan scoren over het algemeen lager dan het gemiddelde van Arnhem voor de verschillende aspecten van leefbaarheid, veiligheid en overlast. Het rapportcijfer voor de voorzieningen is in het Centrum wel beduidend hoger dan gemiddeld voor Arnhem. Het belangrijkste buurtprobleem in het Centrum is sociale overlast, verder is verloedering een relatief belangrijk probleem in de rest van het gebied. Een aantal wijken rond het Centrum heeft een positief buurtperspectief: in het Centrum, Spijkerkwartier en Arnhemse Broek is een groot deel van de inwoners positief over ontwikkelingen in de toekomst. In Presikhaaf en Malburgen-Oost (zuid) zijn de inwoners echter relatief pessimistisch.

Uiteenlopende perspectieven op de buurtontwikkeling in Arnhem-Zuid

In de wijken ten zuiden van Malburgen, rond Elden is het beeld zeer wisselend. Over het algemeen scoren de wijken gelijk aan of boven het gemiddelde van Arnhem wat betreft de verschillende aspecten van leefbaarheid, veiligheid en overlast. Elden is hierin opvallend met een hoge waardering voor leefbaarheid, woonomgeving, woning en sociale kwaliteit maar een lage waardering voor de voorzieningen. Het verschil tussen de wijken binnen het gebied zit vooral in het perspectief van bewoners op de buurtontwikkeling. Inwoners van Schuytgraaf zijn zeer positief over de buurtontwikkeling, terwijl inwoners van Elderveld, De Laar en Rijkerswoerd het meest negatief zijn van de hele gemeente. Verkeersoverlast is het buurtprobleem dat relatief het meeste voorkomt in het gebied.

Arnhem vergeleken

Om de leefbaarheid en veiligheid in Arnhem in perspectief te zetten maakt de gemeente gebruik van de landelijke Veiligheidsmonitor 2015 en 2016¹ om te benchmarken. De gemeente Arnhem wordt vergeleken met het gemiddelde van de HEBANG-gemeenten², de grote steden³ en het landelijk gemiddelde. Er wordt op drie onderdelen vergeleken: leefbaarheid, overlast en veiligheid.

Leefbaarheid

Leefbaarheid bestaat uit drie onderdelen. Het rapportcijfer leefbaarheid, het kental fysieke voorzieningen (onderhoud/aanbod groen, grijs) en het kental sociale cohesie (thuis voelen, prettige buurt). De leefbaarheid in Arnhem is op twee van de drie onderdelen (fysieke voorzieningen en sociale cohesie) vergelijkbaar met de HEBANG-gemeenten en grote steden. In de HEBANG-gemeenten is het cijfer leefbaarheid hoger dan in Arnhem. Landelijk is de gemiddelde leefbaarheid op alle onderdelen hoger dan in Arnhem.

Overlast

De benchmark overlast bestaat uit vier onderdelen: totale overlast, verkeersoverlast (te hard rijden, parkeerproblemen, agressief verkeersgedrag), fysieke verloedering (hondenpoep, rommel, vernieling) en sociale overlast (dronken mensen, groepen jongeren). Voor elk van de onderdelen gaat het om het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart. Er is meer overlast in de buurt in Arnhem dan in de HEBANG-gemeenten en landelijk. Vooral verkeersoverlast en verloedering komen in Arnhem relatief vaak voor.

Veiligheid

De benchmark veiligheid bestaat uit het rapportcijfer veiligheid en de onveiligheidsgevoelens in het algemeen en de onveiligheidsgevoelens in de buurt. De veiligheid in Arnhem blijft achter bij het landelijk gemiddelde. Inwoners voelen zich in het algemeen veiliger in Arnhem dan in de HEBANG-gemeenten, maar op de veiligheidsbeleving in de buurt scoren de HEBANG-gemeenten beter.

---

¹ In maart 2018 verschijnt de landelijke Veiligheidsmonitor 2017. Hierover zal apart gerapporteerd worden.

² Haarlem, Enschede, Breda, Arnhem, Nijmegen en Groningen

³ Gemeenten met 100.000+ inwoners, de 31 grootste gemeenten van Nederland

HOOFDSTUK

Inleiding

1. Inleiding

De gemeente Arnhem monitort sinds 2001 tweejaarlijks de leefbaarheid en veiligheid in de buurt in Arnhem. In de edities tot en met 2007 deed Arnhem in het kader van het Grote Stedenbeleid mee aan de landelijke monitor. In 2009 en 2011 heeft Arnhem meegedaan aan de landelijke Veiligheidsmonitor. In 2013 heeft Arnhem besloten om het onderzoek in eigen beheer uit te voeren. Ook in 2017 is het onderzoek naar leefbaarheid en veiligheid in de buurt in eigen beheer uitgevoerd. Voor de vergelijking van Arnhem op stadsniveau met een aantal andere steden en Nederland, maakt Arnhem gebruik van de landelijke Veiligheidsmonitor 2015 en 2016.

1.1 Uitvoering onderzoek

Voor de uitvoering van het onderzoek heeft de gemeente Arnhem onderzoeksbureau I&O Research ingeschakeld, dat ook de landelijke Veiligheidsmonitor uitvoert.

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door de gemeente Arnhem een aselechte steekproef getrokken van 14.000 inwoners⁴ uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

In totaal hebben 4.847 van de 14.000 geselecteerde inwoners een geldige⁵ vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 35 procent. De respons is hiermee hoger dan bij de vorige editie in 2015⁶.

1.3 Representativiteit

Door gebruik te maken van verschillende methoden van onderzoek (digitaal, schriftelijk en telefonisch) wordt geprobeerd om een zo breed mogelijke groep Arnhemmers te bereiken. In de praktijk zijn sommige groepen echter ondervertegenwoordigd (bv. jongeren, laagopgeleiden en allochtonen). Ook zijn bepaalde wijken ondervertegenwoordigd waardoor deze maar weinig meetellen in het gemiddelde resultaat van Arnhem. Op de uitkomsten van het onderzoek is daarom een weging toegepast, waarbij er wordt gecorrigeerd voor verschillen tussen de samenstelling van de netto-steekproef en de bevolking van Arnhem. Met de weging wordt gecorrigeerd voor verschillen in geslacht, leeftijd en wijk. Het gewogen bestand is op deze kenmerken hierdoor gelijk aan de Arnhemse bevolking. In bijlage 1 is de samenstelling van de netto-steekproef en van de Arnhemse bevolking opgenomen.

1.4 Analyse

De uitkomsten van Arnhem zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in 2015. Verschillen tussen de resultaten van 2015 en 2017 worden beschreven als deze significant zijn. Dat wil zeggen dat als het minimaal 95 procent zeker is dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval. Verschillen tussen de wijken worden beschreven aan de hand van het stadsgemiddelde. Met behulp van standaard betrouwbaarheidsmarges (zie bijlage 2) is berekend welke wijken hoger of lager scoren dan gemiddeld.

⁴ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

⁵ Vragenlijsten die zijn ingevuld tot en met het onderdeel 'aangiftebereidheid' zijn aangemerkt als geldig.

⁶ Respons in 2015: 34% in 2013: 41%

1.5 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, sociale kwaliteit woonbuurt, beleving van buurtproblemen en perspectief van de woonbuurt. Hoofdstuk 6 geeft een beeld van de veiligheidsbeleving en aangiftebereidheid in Arnhem en in hoofdstuk 7 wordt Arnhem, op basis van de landelijke Veiligheidsmonitor 2015 en 2016, vergeleken⁷ met grote steden en het landelijk gemiddelde.

De uitkomsten per wijk wordt in kaartbeeld weergegeven. Er zijn steeds drie categorieën kleuren:

- minder positief dan gemiddelde Arnhem (donker)
- gelijk aan gemiddelde Arnhem
- positiever dan gemiddelde Arnhem (licht)

De uitkomst per wijk staat in de tabel naast de grafiek, met duimen wordt weergegeven of de ontwikkeling positief of negatief is t.o.v. 2015.

Het rapport bevat vier bijlagen.

- Bijlage 1 geeft een uitgebreide responsverantwoording naar achtergrondkenmerken.
- Bijlage 2 bevat een overzichtstabel van de belangrijkste cijfers uit de monitor: de ontwikkelingen in de gemeente Arnhem 2001 - 2017, de cijfers per wijk t.o.v. het stedelijk gemiddelde en de ontwikkeling per wijk t.o.v. 2015.
- Bijlage 3: Een aanvulling op de onderzoeksverantwoording. Hierin is meer te lezen over de berekening van de cijfers en de toetsing die is gebruikt voor het rapporteren van verschillen.
- Bijlage 4: De gebruikte vragenlijst staat in bijlage 4. Alle uitkomsten van het onderzoek leefbaarheid en veiligheid in de buurt zijn ook in een separate tabellenbijlage opgenomen.

Cijfers zijn ook te vinden op www.arnhem.incijfers.nl en in de actualisatie van de wijkprofielen (www.arnhem.nl/onderzoekencijfers). Voor vragen en nadere informatie kunt u contact opnemen met Onderzoek en Statistiek (tel. 026 377 4784).

---

⁷ vergelijking met landelijke Veiligheidsmonitor 2015 en 2016. De Veiligheidsmonitor 2017 komt in maart 2018 beschikbaar en zal apart gerapporteerd worden.

HOOFDSTUK

Leefbaarheid woonbuurt

2. Leefbaarheid woonbuurt

In dit hoofdstuk staat de leefbaarheid in de woonbuurt centraal. Paragraaf 2.1 beschrijft de rapportcijfers die Arnhemmers geven voor leefbaarheid, hun woonomgeving en de woning. De rapportcijfers per wijk worden in paragraaf 2.2 grafisch weergegeven in een aantal kaarten. In paragraaf 2.3 komen de fysieke voorzieningen in de woonbuurt aan bod, gevolgd door de sociale voorzieningen in paragraaf 2.4.

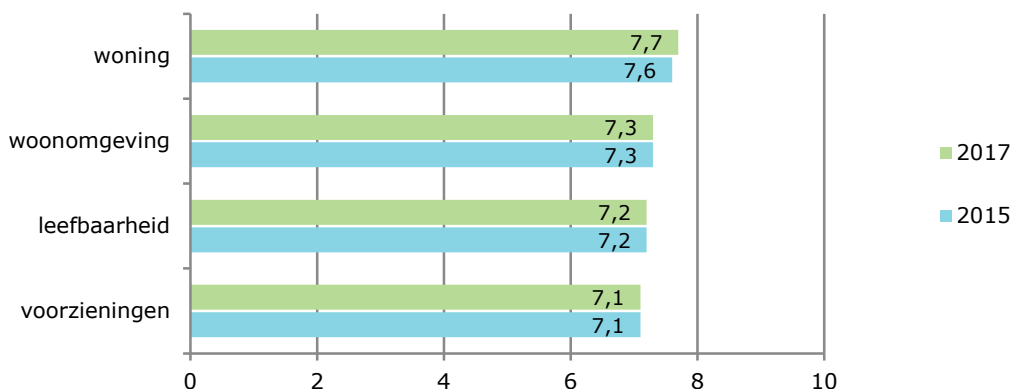
- Oordelen over leefbaarheid, woonomgeving en voorzieningen gelijk gebleven aan 2015. Arnhemmers geven hoger cijfer voor hun woning.
- De leefbaarheid is het hoogst in de wijken ten noorden en westen van het Centrum. In het Centrum en aangrenzende wijken ten zuiden en oosten is de beoordeling lager dan gemiddeld.
- Minder inwoners tevreden over onderhoud groenvoorzieningen in de buurt, maar juist meer over hoeveelheid groenvoorzieningen.
- Arnhemmers tevredener over aanbod winkels voor dagelijkse voorzieningen, minder tevreden over aanbod voor culturele activiteiten.

2.1 Rapportcijfers leefbaarheid, woonomgeving, woning en voorzieningen

In figuur 2.1 staan de gemiddelde rapportcijfers voor de leefbaarheid, de woonomgeving, de woning en voorzieningen in Arnhem. Op alle aspecten van de leefbaarheid van de woonbuurt geven Arnhemmers gemiddeld een ruime voldoende tot goed. In vergelijking met 2015 is het cijfer voor de woning gestegen, van 7,6 naar 7,7. De andere rapportcijfers zijn gelijk gebleven.

Figuur 2.1

Ontwikkeling rapportcijfers leefbaarheid

2.2 Rapportcijfers per wijk

Rapportcijfer woning gestegen: 7,7

In figuur 2.2 staat het gemiddelde rapportcijfer voor de woning per wijk. Er is een duidelijke spreiding van hoge en lage waarderingen: relatief laag in het Centrum en aangrenzende wijken ten oosten en zuiden; relatief hoog ten noorden en westen van het Centrum en gemiddeld tot hoog in de zuidwest hoek van Arnhem met enkele positieve uitzonderingen (Elden, Rijkerswoerd, Schuytgraaf).

Uitleg presentatie uitkomsten per wijk in kaarten

In deze rapportage wordt een groot aantal uitkomsten per wijk grafisch weergegeven in kaarten. Er zijn steeds drie categorieën kleuren:

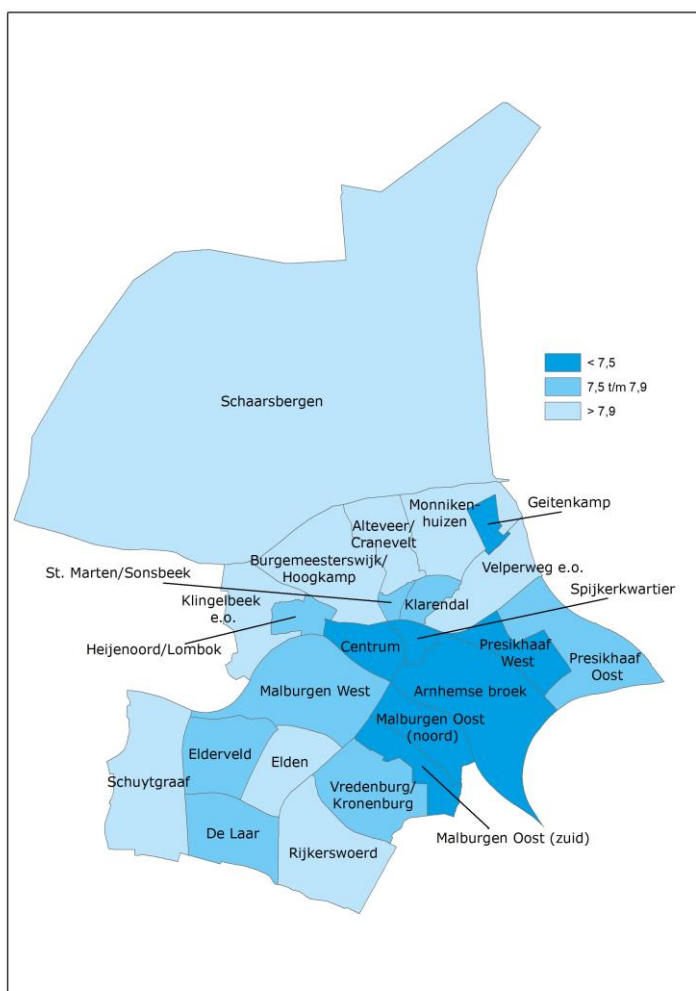
- minder positief dan gemiddelde Arnhem (donker)
- gelijk aan gemiddelde Arnhem
- positiever dan gemiddelde Arnhem (licht)

De uitkomst per wijk staat in de tabel naast de grafiek, met duimen wordt weergegeven of de ontwikkeling positief of negatief is t.o.v. 2015.

Het rapportcijfer voor de woning is in vijf wijken gestegen ten opzichte van 2015: in Klarendal, Velperweg e.o., Burgemeesterswijk/Hoogkamp Rijkerswoerd en Schuytgraaf. In Elderveld is het rapportcijfer gedaald, een ontwikkeling in tegengestelde richting van het stadsgemiddelde.

Figuur 2.2

Rapportcijfer woning en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	CIJFER	ONTW.
Centrum	7,4	
Spijkerkwartier	7,3	
Arnhemse Broek	7,2	
Presikhaaf-West	7,1	
Presikhaaf-Oost	7,5	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	7,8	
Klarendal	7,5	👍
Velperweg e.o.	8,2	👍
Alteveer en Cranevelt	8,3	
Geitenkamp	6,9	
Monnikenhuizen	8,1	
Burgem.wijk/Hoogkamp	8,6	👍
Schaarsbergen e.o.	8,2	
Heijenoord/Lombok	7,8	
Klingelbeek	8,5	
Malburgen-West	7,5	
Malburgen-Oost (Noord)	7,4	
Malburgen-Oost (Zuid)	7,3	
Vredenburg/Kronenburg	7,6	
Elden	8,1	
Elderveld	7,5	👎
De Laar	7,5	
Rijkerswoerd	8,0	👍
Schuytgraaf	8,4	👍
ARNHEM	7,7	👍

In vijf wijken is het gemiddelde rapportcijfer voor de woning gestegen. In Elderveld is deze - tegen de ontwikkeling van het stadsgemiddelde in - gedaald

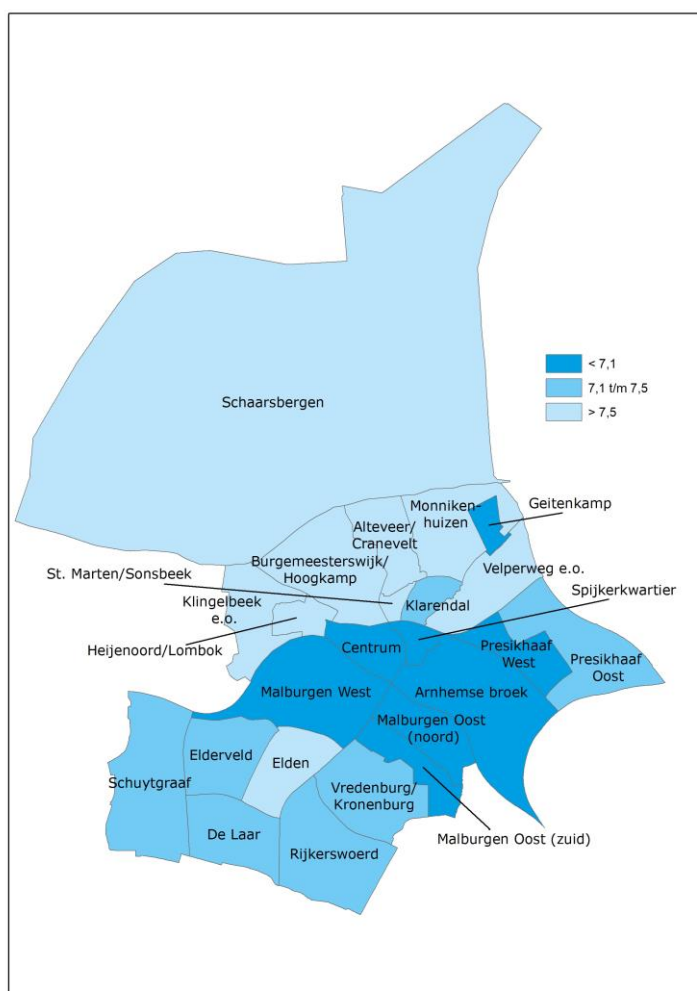
Rapportcijfer woonomgeving onveranderd: 7,3

In figuur 2.3 staat het rapportcijfer voor de woonomgeving per wijk. Het rapportcijfer loopt uiteen van 6,4 in Presikhaaf-West tot 8,7 in Burgermeesterswijk/Hoogkamp. Ten noorden en westen van het Centrum is het rapportcijfer bovengemiddeld hoog, met uitzondering van de wijk Geitenkamp. Ten zuiden en oosten van het Centrum is het rapportcijfer voor de woonomgeving lager dan gemiddeld en ten zuidwesten van Malburgen is het rapportcijfer in de meeste wijken ongeveer gelijk aan het gemiddelde van Arnhem. Elden is hier een positieve uitzondering met een bovengemiddeld rapportcijfer voor de woonomgeving.

In een vijftal wijken is er sprake van een stijging in het rapportcijfer voor de woonomgeving: Velperweg e.o., Monnikenhuizen, Burgemeesterswijk/Hoogkamp, Heijenoord/Lombok en Schuytgraaf. Er zijn geen wijken met een significante daling in het rapportcijfer voor de woonomgeving.

Figuur 2.3

Rapportcijfer woonomgeving en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	CIJFER	ONTW.
Centrum	7,0	
Spijkerviertel	6,8	
Arnhemse Broek	6,5	
Presikhaaf-West	6,4	
Presikhaaf-Oost	7,1	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	7,6	
Klarendal	7,1	
Velperweg e.o.	8,0	👍
Alteveer en Cranevelt	8,4	
Geitenkamp	6,6	
Monnikenhuizen	8,0	👍
Burgem.wijk/Hoogkamp	8,7	👍
Schaarsbergen e.o.	8,4	
Heijenoord/Lombok	7,9	👍
Klingelbeek	8,1	
Malburgen-West	7,0	
Malburgen-Oost (Noord)	6,9	
Malburgen-Oost (Zuid)	6,8	
Vredenburg/Kronenburg	7,2	
Elden	7,6	
Elderveld	7,2	
De Laar	7,1	
Rijkerswoerd	7,2	
Schuytgraaf	7,5	👍
ARNHEM	7,3	

In vijf wijken is het rapportcijfer voor de woonomgeving gestegen ten opzichte van 2015, in geen enkele wijk daalde het rapportcijfer

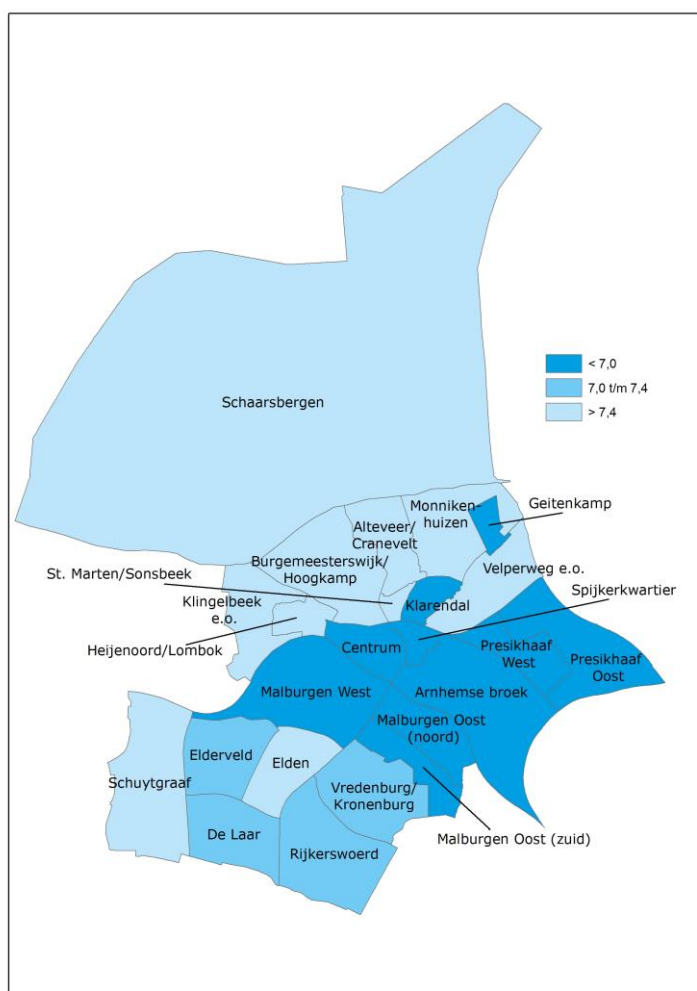
Rapportcijfer leefbaarheid onveranderd: 7,2

In figuur 2.4 staan de rapportcijfers voor de leefbaarheid in de woonbuurt per wijk weergegeven. In het Centrum van de stad en aangrenzende wijken ten zuiden en oosten is de waardering voor de leefbaarheid lager dan het gemiddelde van Arnhem. Ook in de wijken Geitenkamp en Klarendal is de waardering relatief laag. Ten noorden en westen van het Centrum is het rapportcijfer voor de leefbaarheid bovengemiddeld. Ook ten zuidwesten van Malburgen, in Elden en Schuytgraaf is de waardering voor de leefbaarheid bovengemiddeld hoog.

In de wijken Velperweg e.o., Monnikenhuizen, Burgemeesterswijk/Hoogkamp en Schuytgraaf is het gemiddelde rapportcijfer voor de leefbaarheid gestegen ten opzichte van 2015. In de andere wijken is het rapportcijfer gelijk gebleven of is er sprake van een niet significante daling.

Figuur 2.4

Rapportcijfer leefbaarheid in de buurt en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	CIJFER	ONTW.
Centrum	6,8	
Spijkerviertel	6,6	
Arnhemse Broek	6,5	
Presikhaaf-West	6,4	
Presikhaaf-Oost	6,9	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	7,5	
Klarendal	6,9	
Velperweg e.o.	8,0	👍
Alteveer en Cranevelt	8,1	
Geitenkamp	6,5	
Monnikenhuizen	7,8	👍
Burgem.wijk/Hoogkamp	8,4	👍
Schaarsbergen e.o.	7,9	
Heijenoord/Lombok	7,8	
Klingelbeek	7,9	
Malburgen-West	6,9	
Malburgen-Oost (Noord)	6,7	
Malburgen-Oost (Zuid)	6,5	
Vredenburg/Kronenburg	7,0	
Elden	7,6	
Elderveld	7,1	
De Laar	7,0	
Rijkerswoerd	7,2	
Schuytgraaf	7,5	👍
ARNHEM	7,2	

In vier wijken is het gemiddelde rapportcijfer voor de leefbaarheid significant gestegen, in geen enkele wijk daalde het rapportcijfer

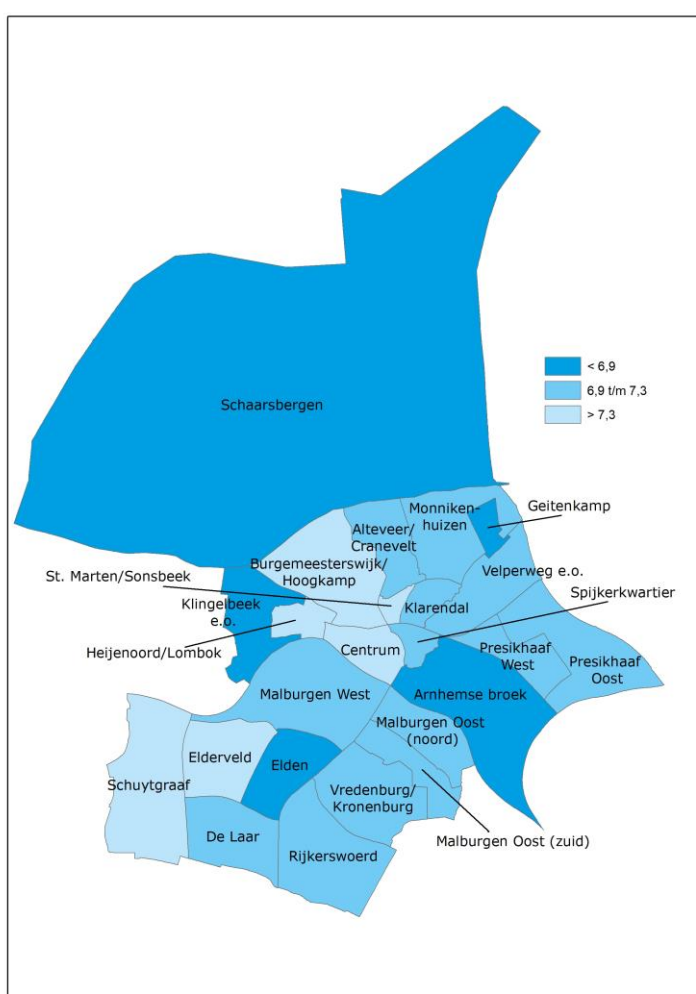
Rapportcijfer voorzieningen onveranderd: 7,1

In figuur 2.5 is het gemiddelde rapportcijfer per wijk weergegeven. Het beeld verschilt sterk van het patroon dat in de beoordeling van de leefbaarheid, woonomgeving en woning zichtbaar is. Een hoge waardering voor de voorzieningen is er vooral in het Centrum en in een paar wijken ten noordwesten ervan en in de wijken Elderveld en Schuytgraaf. Relatief lage waardering voor voorzieningen in de buurt is niet geconcentreerd, maar zit meer verspreid: Klingerbeek, Schaarsbergen, Geitenkamp, Arnhemse Broek en Elden.

Ten opzichte van 2015 is het rapportcijfer voor de voorzieningen in de buurt gestegen in Geitenkamp, Monnikenhuizen, Burgemeesterswijk/Hoogkamp en Schuytgraaf. In Rijkerswoerd, Malburgen-West en Presikhaaf-Oost is er juist sprake van een daling.

Figuur 2.5

Rapportcijfer voorzieningen en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	CIJFER	ONTW.
Centrum	7,5	
Spijkerviertel	7,3	
Arnhemse Broek	6,5	
Presikhaaf-West	7,0	
Presikhaaf-Oost	6,9	⬇️
St.Marten/Sonsb.-Zuid	7,4	
Klarendal	7,3	
Velperweg e.o.	7,1	
Alteveer en Cranevelt	7,2	
Geitenkamp	6,8	⬆️
Monnikenhuizen	6,9	⬆️
Burgem.wijk/Hoogkamp	7,8	
Schaarsbergen e.o.	5,6	
Heijenoord/Lombok	7,4	
Klingerbeek	6,8	
Malburgen-West	6,9	⬇️
Malburgen-Oost (Noord)	7,1	
Malburgen-Oost (Zuid)	6,9	
Vredenburg/Kronenburg	7,3	
Elden	6,3	
Elderveld	7,4	
De Laar	7,2	
Rijkerswoerd	6,9	⬇️
Schuytgraaf	7,5	⬆️
ARNHEM	7,1	

Rapportcijfer voorzieningen relatief hoog in Centrum en de aangrenzende wijken ten noorden en in Elderveld/Schuytgraaf

2.3 Tevredenheid fysieke voorzieningen in de woonbuurt

In figuur 2.6 staan de uitkomsten van de stellingen met betrekking tot fysieke voorzieningen. Er is hierbij een scheiding gemaakt tussen stellingen over het onderhoud van de openbare ruimte (wordt deze goed onderhouden) en stellingen over de inrichting (zijn er voldoende voorzieningen).

Arnhemmers tevreden over onderhoud openbare ruimte

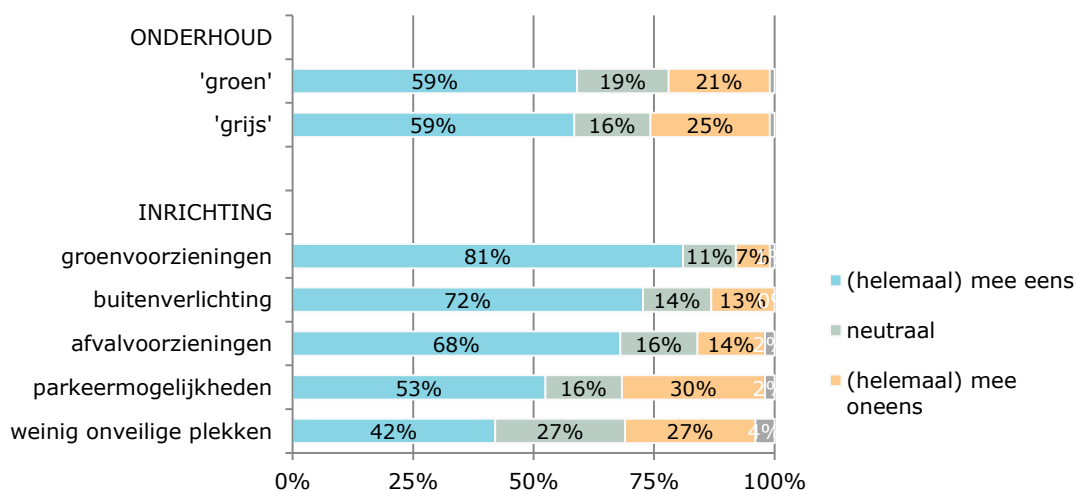
Bijna 60 procent van de inwoners van Arnhem is tevreden over het onderhoud aan perken, plantsoenen en parken ('groen') en het onderhoud van wegen, paden en pleintjes ('grijs'). In 2015 waren er gemiddeld meer inwoners tevreden over het groenonderhoud (63%).

Er zijn voldoende groenvoorzieningen, verlichting en afvalvoorzieningen in Arnhem

Een ruime meerderheid van de Arnhemmers is tevreden over de aanwezigheid van groenvoorzieningen, verlichting en afvalvoorzieningen in de buurt. Over de aanwezigheid van groenvoorzieningen zijn inwoners zelfs zeer tevreden. Inwoners zijn meer verdeeld over de aanwezigheid van voldoende parkeermogelijkheden en of er weinig onveilige plekken zijn in de buurt, over beide is bijna een derde van de inwoners ontevreden. In vergelijking met 2015 zijn inwoners meer tevreden over de hoeveelheid groen- en afvalvoorzieningen en minder tevreden over onveilige plekken.

Figuur 2.6

Stellingen fysieke voorziening

Arnhemmers zijn in 2017 minder tevreden over het onderhoud van groenvoorzieningen, maar meer tevreden over de hoeveelheid.

2.4 Tevredenheid sociale voorzieningen in de woonbuurt

In figuur 2.7 staan de uitkomsten voor sociale voorzieningen, gesplitst in voorzieningen voor specifieke leeftijdsgroepen en algemene sociale voorzieningen.

Arnhemmers tevreden over aanwezigheid speelplekken voor kinderen

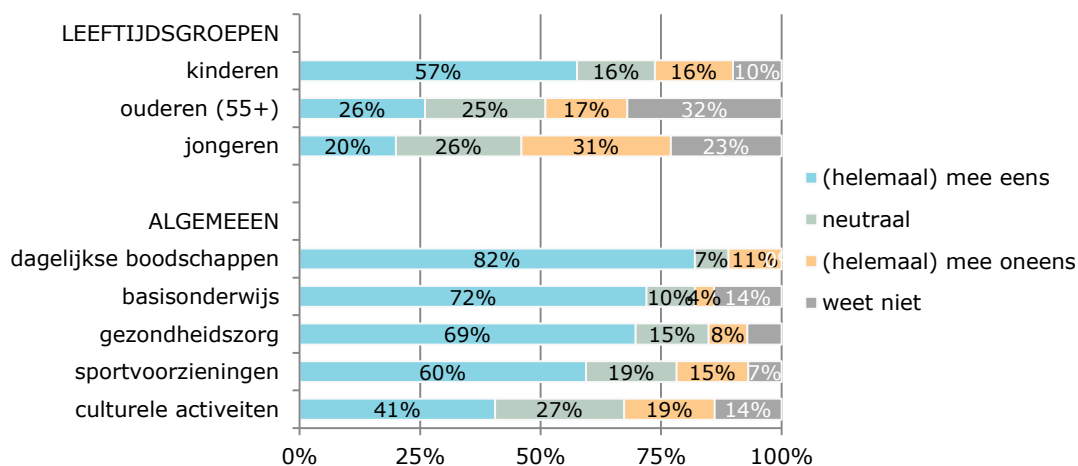
Een meerderheid van de inwoners is tevreden over de aanwezigheid van speelplekken voor kinderen in de buurt. Slechts een kwart van de inwoners is tevreden over de hoeveelheid voorzieningen voor ouderen, een behoorlijk deel van de inwoners heeft hier geen mening over. Over de aanwezigheid van voorzieningen voor jongeren zijn er meer Arnhemmers ontevreden dan tevreden. De tevredenheid over voorzieningen voor leeftijdsgroepen verschilt niet van 2015.

Arnhemmers tevreden tot zeer tevreden over aanbod algemene voorzieningen, behalve voor culturele activiteiten

Meer dan 80 procent van de Arnhemmers is tevreden over de aanwezigheid van winkels voor dagelijkse boodschappen. Een ruime meerderheid is ook tevreden over de aanwezigheid van voorzieningen voor basisonderwijs, gezondheidszorg en sportvoorzieningen. Over voorzieningen voor culturele activiteiten is minder dan de helft van de inwoners tevreden. In vergelijking met 2015 zijn Arnhemmers tevredener over de aanwezigheid van winkels voor dagelijkse boodschappen en minder tevreden over voorzieningen voor culturele activiteiten.

Figuur 2.7

Stellingen sociale voorziening

Arnhemmers meer tevreden over aanbod winkels voor dagelijkse boodschappen, minder tevreden over aanbod voor culturele activiteiten.

HOOFDSTUK

Sociale kwaliteit woonbuurt

3. Sociale kwaliteit woonbuurt

In dit hoofdstuk wordt de sociale kwaliteit in de woonbuurt beschreven. Paragraaf 3.1 beschrijft de algemene evaluatie van de buurt, in paragraaf 3.2 komt de sociale cohesie aan de orde en paragraaf 3.3 behandelt de sociale buurtkracht. Afgesloten wordt met een paragraaf over hoe bewoners zelf actief zijn geweest in hun buurt (par. 3.4).

- De algemene evaluatie van de buurt is gedaald ten opzichte van 2015. Arnhemmers zijn iets minder positief over hun woonbuurt in het algemeen.
- De sociale cohesie en sociale buurtkracht zijn onveranderd. Ten opzichte van 2015 is het aandeel inwoners dat zelf hulp, steun of informatie aan buurtbewoners geeft afgenomen.
- Bijna driekwart van de Arnhemmers voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in hun buurt, 21% zet zich actief in.

3.1 Algemene evaluatie woonbuurt

Het kental algemene buurtevaluatie is 7,1. Inwoners van Arnhem zijn in 2017 minder positief in hun algemene evaluatie van de woonbuurt dan in 2015 (7,2). In 2013 was het kental algemene buurtevaluatie ook 7,1.

Uitleg kental algemene buurtevaluatie

Het kental heeft een waarde tussen 0 en 10. Hoe hoger de waarde, hoe positiever bewoners het aspect waarderen. Het kental is berekend aan de hand van de volgende stellingen:

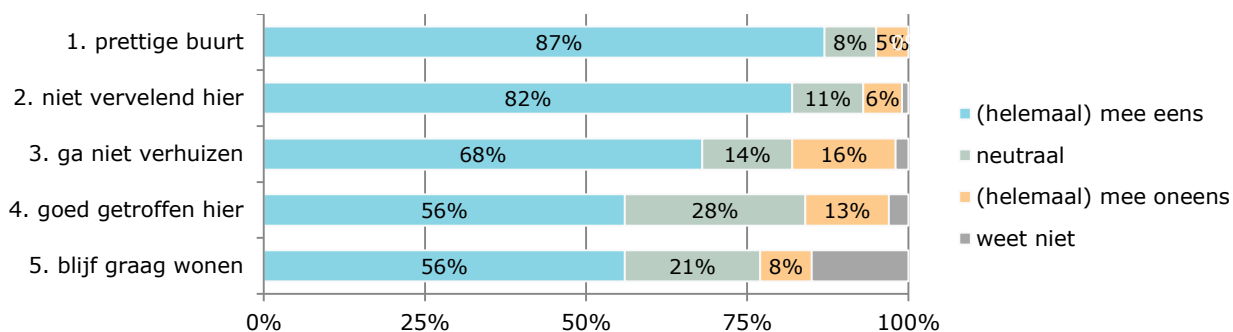
1. Vindt u de buurt waarin u woont een prettige of onprettige buurt? ((zeer) prettig)
2. Het is vervelend om in deze buurt te wonen (niet mee eens)
3. Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen (niet mee eens)
4. Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen
5. De mensen in de buurt blijven hier graag wonen

Arnhemmers minder tevreden over evaluatie woonbuurt

In figuur 3.1 staan de uitkomsten op de stellingen voor het kental algemene buurtevaluatie in Arnhem. Bijna negen op de 10 inwoners van Arnhem vinden de buurt waarin ze wonen (zeer) prettig. Daarentegen vindt zes procent van de inwoners het vervelend om in hun buurt te wonen en gaat een op de zes bewoners verhuizen uit de buurt als het enigszins mogelijk is. Ten opzichte van 2015 zijn er minder bewoners van mening dat je het goed getroffen hebt in hun buurt, vinden meer inwoners het vervelend in de buurt te wonen en zijn er minder inwoners die hun buurt prettig vinden om te wonen.

Figuur 3.1

Stellingen algemene buurtevaluatie Arnhem

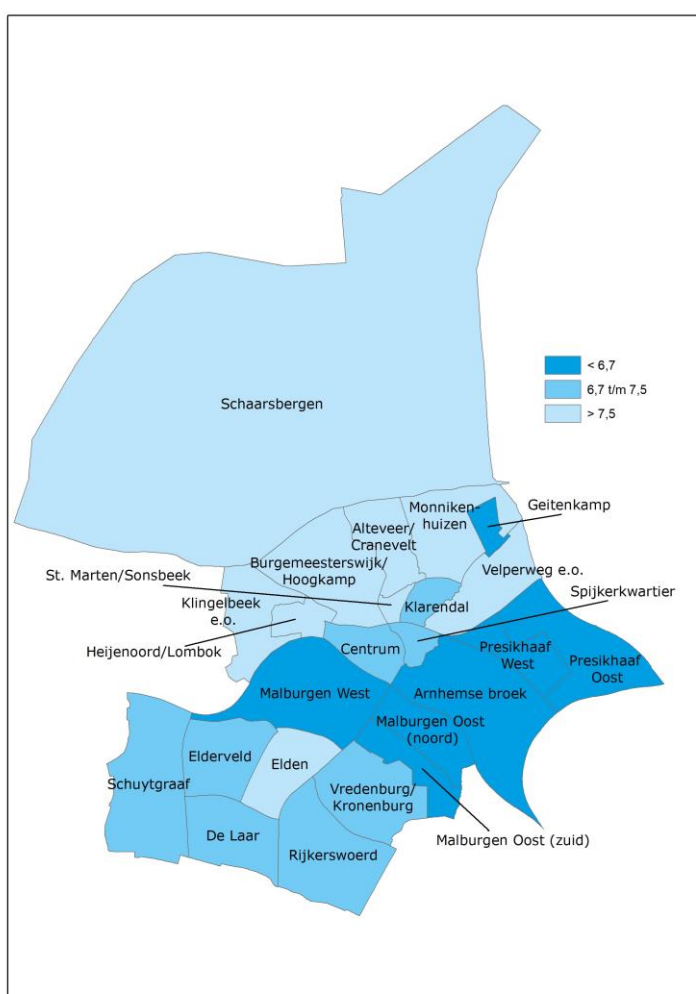
Inwoners Alteveer en Cranevelt meest positief over evaluatie woonbuurt

Binnen de gemeente Arnhem zijn inwoners van Alteveer en Cranevelt (8,9) het meest positief in hun evaluatie van de woonbuurt (figuur 3.2). Andere wijken waar inwoners relatief positief zijn ten opzichte van het stadsgemiddelde zijn de wijken ten Noorden van het Centrum, met uitzondering van Geitenkamp (minder positief) en Klarendal (even positief als gemiddeld). Inwoners van Elden in Arnhem Zuid zijn ook relatief positief in hun algemene evaluatie van de buurt ten opzichte van het stadsgemiddelde. In de wijken aan de Zuid-(Oost) kant van het Centrum is de algemene evaluatie van de buurt minder positief dan gemiddeld. Dit geldt voor Malburgen, Presikhaaf en Arnhemse Broek.

In Presikhaaf-Oost (6,4) is de algemene buurtevaluatie gedaald ten opzichte van 2015 (6,8). In de andere wijken is er geen sprake van significante ontwikkelingen.

Figuur 3.2

Kental algemene buurtevaluatie per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	KENTAL	ONTW.
Centrum	6,7	
Spijkerviertel	6,7	
Arnhemse Broek	6,2	
Presikhaaf-West	5,9	
Presikhaaf-Oost	6,4	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	7,8	
Klarendal	6,8	
Velperweg e.o.	8,2	
Alteveer en Cranevelt	8,9	
Geitenkamp	6,0	
Monnikenhuizen	7,8	
Burgem.wijk/Hoogkamp	8,8	
Schaarsbergen e.o.	8,3	
Heijenoord/Lombok	8,0	
Klingelbeek	8,2	
Malburgen-West	6,3	
Malburgen-Oost (Noord)	6,0	
Malburgen-Oost (Zuid)	6,1	
Vredenburg/Kronenburg	6,7	
Elden	7,9	
Elderveld	7,2	
De Laar	6,7	
Rijkerswoerd	7,1	
Schuytgraaf	7,1	
ARNHEM	7,1	

87%

van de inwoners van Arnhem vindt de buurt waarin zij wonen (zeer) prettig

3.2 Sociale cohesie

Ten opzichte van 2015 is er geen significante verandering in de waardering van de sociale cohesie in de buurt. De gemiddelde waarde voor sociale cohesie in Arnhem is 5,7. Zowel in 2013 als 2015 was de sociale cohesie in Arnhem 5,8.

Uitleg kental sociale cohesie

Het kental heeft een waarde tussen 0 en 10. Hoe hoger de waarde, hoe positiever bewoners het aspect waarderen. Het kental is berekend aan de hand van de volgende stellingen:

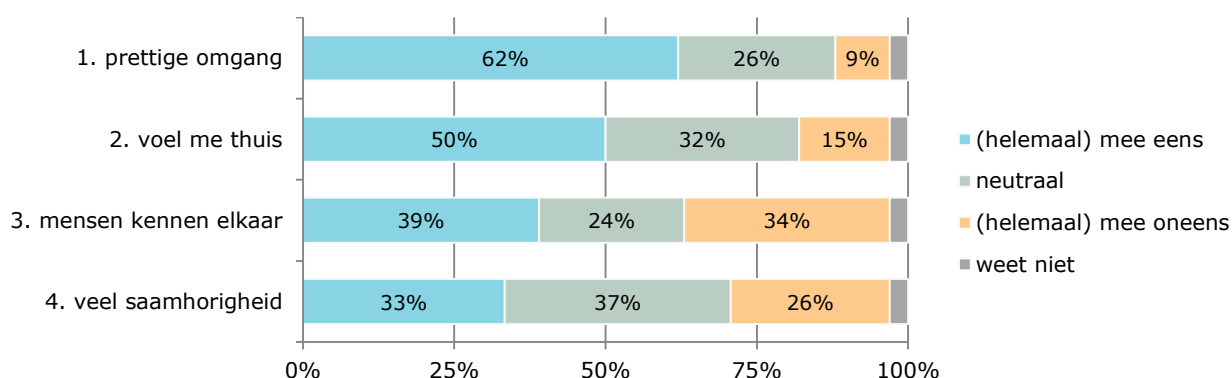
1. De mensen gaan in deze manier op een prettige manier met elkaar om.
2. Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen.
3. De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks (oneens).
4. Ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is.

Sociale cohesie in Arnhem stabiel

In figuur 3.3 staan de uitkomsten voor de stellingen behorend bij het kental sociale cohesie. Een op de drie inwoners is van mening dat buurtbewoners elkaar nauwelijks kennen. Een gelijk aandeel vindt dat er veel saamhorigheid is in hun buurt. Positiever zijn inwoners over de manier waarop mensen in de buurt met elkaar omgaan en of ze zich thuis voelen bij de mensen in de buurt. Een relatief groot gedeelte van de inwoners geeft een neutraal antwoord op deze stellingen. Ten opzichte van 2015 zijn er geen veranderingen in alle vier de stellingen.

Figuur 3.3

Stellingen sociale cohesie Arnhem

Hoge sociale cohesie in Arnhem-Noord, in midden relatief laag

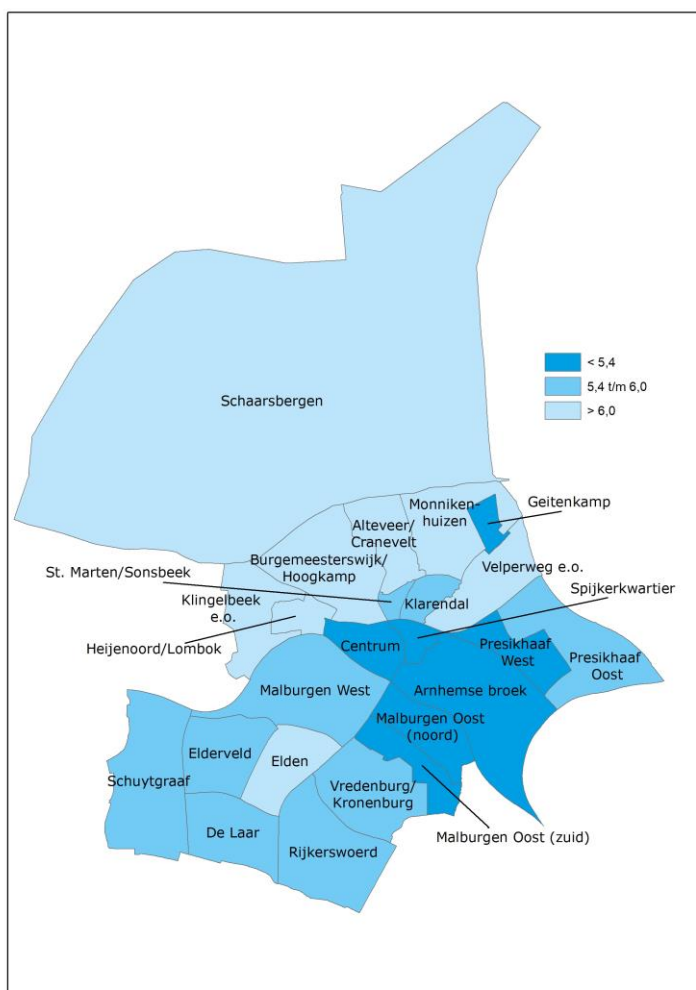
Binnen de gemeente Arnhem is de sociale cohesie het sterkst in Elden (6,9). De noordelijke wijken hebben over het algemeen een hogere sociale cohesie dan het stedelijk gemiddelde (figuur 3.4), met Geitenkamp als negatieve uitzondering. De sociale cohesie is het laagst in het Centrum (4,7). Ook in aangrenzende wijken ten zuidoosten van het Centrum is de sociale cohesie lager dan gemiddeld, te weten Spijkerkwartier, Arnhemse Broek, Malburgen-Oost en Presikhaaf-West.

In Schuytgraaf (5,6) is de sociale cohesie gedaald ten opzichte van 2015 (6,0), in de andere wijken bleef de sociale cohesie ongeveer gelijk.

Figuur 3.4

Kental sociale cohesie per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	KENTAL	ONTW.
Centrum	4,7	
Spijkerkwartier	5,1	
Arnhemse Broek	5,3	
Presikhaaf-West	4,9	
Presikhaaf-Oost	5,4	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	6,0	
Klarendal	5,6	
Velperweg e.o.	6,7	
Alteveer en Cranevelt	6,8	
Geitenkamp	5,3	
Monnikenhuizen	6,3	
Burgem.wijk/Hoogkamp	6,8	
Schaarsbergen e.o.	6,5	
Heijenoord/Lombok	6,6	
Klingelbeek	6,6	
Malburgen-West	5,6	
Malburgen-Oost (Noord)	5,1	
Malburgen-Oost (Zuid)	5,3	
Vredenburg/Kronenburg	5,4	
Elden	6,9	
Elderveld	5,9	
De Laar	5,6	
Rijkerswoerd	5,7	
Schuytgraaf	5,6	
ARNHEM	5,7	

62%

van de inwoners van Arnhem vindt dat mensen op een prettige manier met elkaar omgaan in de buurt

3.3 Sociale buurtkracht

Ten opzichte van 2015 is er geen significante verandering in de sociale buurtkracht. De gemiddelde waarde van het kental sociale buurtkracht voor de gemeente Arnhem is - net als in 2015 - 5,9.

Uitleg kental sociale buurtkracht

Het kental heeft een waarde tussen 0 en 10. Hoe hoger de waarde, hoe positiever bewoners het aspect waarderen. Het kental is berekend aan de hand van de volgende stellingen:

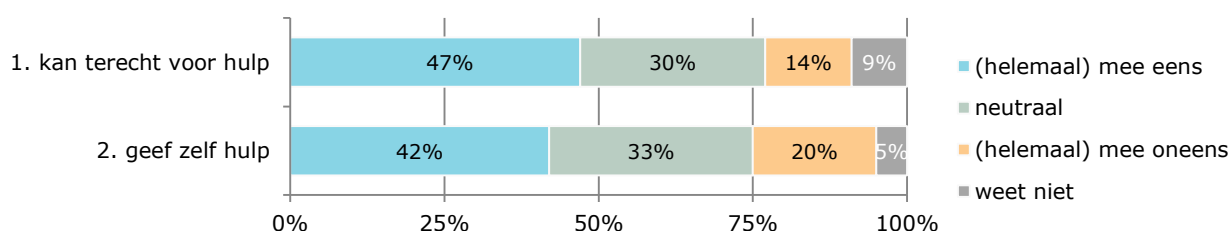
1. Ik kan goed bij buurtbewoners terecht voor hulp, steun of informatie.
2. Ik geef zelf hulp, steun of informatie aan buurtbewoners.

Arnhemmers geven minder vaak zelf hulp aan buurtbewoners

In figuur 3.5 staan de uitkomsten op de twee stellingen van sociale buurtkracht voor Arnhem. Meer dan 40 procent is het (helemaal) eens met beide stellingen, tegenover minder dan 20 procent (helemaal) oneens. Net als bij de stellingen over sociale cohesie, geeft een relatief groot deel van de inwoners een neutraal of ontwijkend antwoord. Deze stellingen, die betrekking hebben op medebuurtbewoners, worden duidelijk minder stellig beantwoord dan de algemene stellingen over de buurt in het algemeen. Ten opzichte van 2015 is het aandeel inwoners dat zelf hulp, steun of informatie aan buurtbewoners geeft afgenomen.

Figuur 3.5

Stellingen sociale buurtkracht Arnhem

Geen veranderingen sociale buurtkracht in de wijken

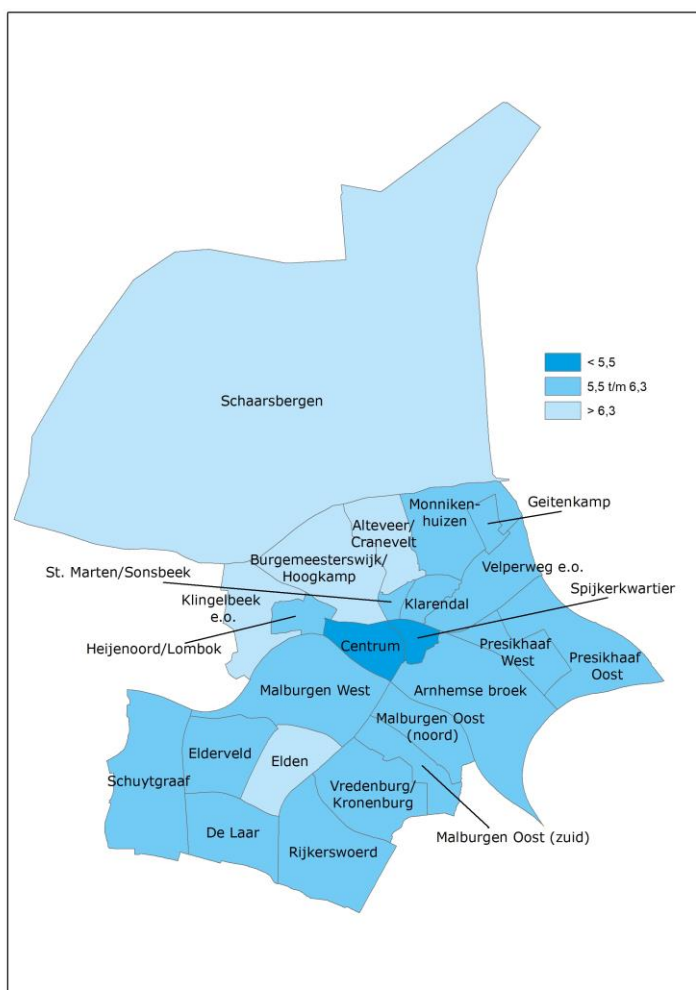
De sociale buurtkracht is het hoogst in Elden en in de Burgermeesterswijk/Hoogkamp (6,6). De noordwesthoek van Arnhem heeft relatief hoge scores ten opzichte van het stadsgemiddelde (figuur 3.6). Het Centrum en het Spijkerkwartier hebben een relatief lage sociale buurtkracht (5,0) ten opzichte van het gemiddelde van Arnhem. Anders dan bij sociale cohesie en de algemene evaluatie van de buurt is het beeld ten zuiden en oosten van het Centrum gelijk aan het stadsgemiddelde, ook de wijk Geitenkamp vertoont wat betreft sociale buurtkracht geen afwijkend beeld.

In alle wijken is de sociale buurtkracht niet significant veranderd ten opzichte van 2015.

Figuur 3.6

Kental sociale buurtkracht per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

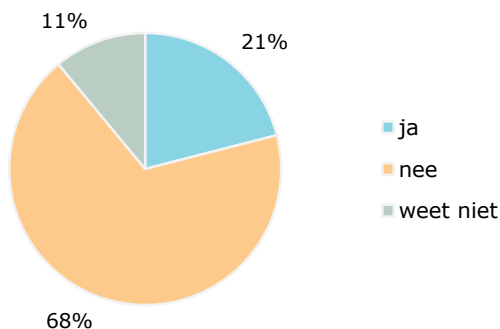
WIJK	KENTAL	ONTW.
Centrum	5,0	
Spijkerviertel	5,0	
Arnhemse Broek	5,6	
Presikhaaf-West	5,5	
Presikhaaf-Oost	5,9	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	5,8	
Klarendal	5,7	
Velperweg e.o.	6,3	
Alteveer en Cranevelt	6,4	
Geitenkamp	5,6	
Monnikenhuizen	6,3	
Burgem.wijk/Hoogkamp	6,6	
Schaarsbergen e.o.	6,5	
Heijenoord/Lombok	6,3	
Klingelbeek	6,4	
Malburgen-West	6,1	
Malburgen-Oost (Noord)	5,6	
Malburgen-Oost (Zuid)	5,7	
Vredenburg/Kronenburg	5,7	
Elden	6,6	
Elderveld	6,2	
De Laar	5,9	
Rijkerswoerd	5,8	
Schuytgraaf	5,8	
ARNHEM	5,9	

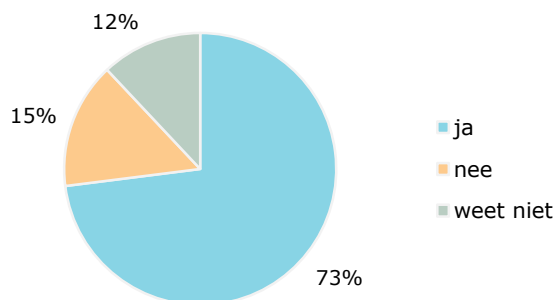
Buiten Centrum en Spijkerviertel weinig verschil in sociale buurtkracht tussen de wijken

Iets meer dan een vijfde van alle inwoners van Arnhem is in het afgelopen jaar actief geweest in de buurt (figuur 3.7). Dit is gelijk aan 2015. Bijna driekwart van de inwoners van Arnhem voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt (figuur 3.8). Inwoners die zich medeverantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid in de buurt zijn vaker actief geweest.

Actief geweest in de buurt

Medeverantwoordelijk voor leefbaarheid

Buurtbewoners helpen buren en organiseren activiteiten

Bewoners zijn op verschillende manieren actief geweest: helpen van burens/ouderen, helpen organiseren van BBQ, buurt-/straatfeest, burendag of activiteiten of gewoon alleen meegedaan aan de activiteiten. Zwerfvuil opruimen, onderhoud openbaar groen en onkruidvrij maken worden ook genoemd.

Woordenwolk activiteit in de buurt

HOOFDSTUK

Beleving buurtproblemen

4. Beleving buurtproblemen

Dit hoofdstuk gaat over een aantal buurtproblemen die kunnen voorkomen en hoe Arnhemmers die ervaren. Paragraaf 4.1 beschrijft de algemene ontwikkeling in de mate waarin verschillende typen buurtproblemen voorkomen, in paragraaf 4.2 wordt dieper ingegaan op de specifieke buurtproblemen. Afgesloten wordt met een paragraaf over welke buurtproblemen Arnhemmers met prioriteit willen aanpakken.

- Verkeersoverlast en verloedering zijn gestegen. Dit zijn in het algemeen ook de meest voorkomende buurtproblemen in Arnhem.
- In het Centrum is sociale overlast het meest voorkomende type buurtprobleem, in alle andere wijken verkeersoverlast, verloedering of vermogensdelicten.
- Arnhemmers geven prioriteit aan de aanpak van de meest voorkomende buurtproblemen.

4.1 Algemene ontwikkeling buurtproblemen

De meest voorkomende type buurtproblemen in Arnhem zijn verkeersoverlast, verloedering en vermogensdelicten (figuur 4.1). Dreiging komt het minst vaak voor. Ten opzichte van 2015 is er sprake van een significante stijging in verloedering (+0,2) en verkeersoverlast (+0,1). Bij de andere typen buurtproblemen is er gemiddeld genomen geen verandering.

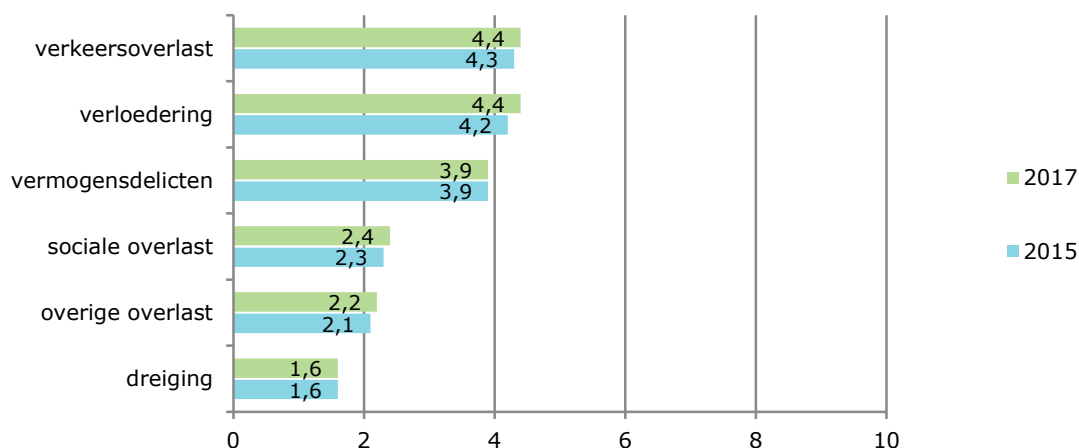
Uitleg kentallen buurtproblemen

Aan inwoners zijn 28 mogelijke buurtproblemen voorgelegd. De buurtproblemen zijn daarmee talrijk en divers van aard: van hondenpoep tot parkeeroverlast en bedreiging. Op basis van de 28 buurtproblemen zijn zes kentallen berekend: verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast, dreiging, vermogensdelicten en overige overlast. Kentallen hebben een waarde tussen 0 en 10. Het kental is hoger naarmate buurtproblemen vaker voorkomen.

In het algemeen geldt dat in het Centrum en de wijken ten zuiden en oosten ervan er meer overlast van verschillende buurtproblemen is dan in de wijken ten noorden en westen van het Centrum en de wijken ten zuiden van Malburgen. Ook in de wijk Geitenkamp is er relatief veel overlast van buurtproblemen.

Figuur 4.1

Ontwikkeling kentallen buurtproblemen

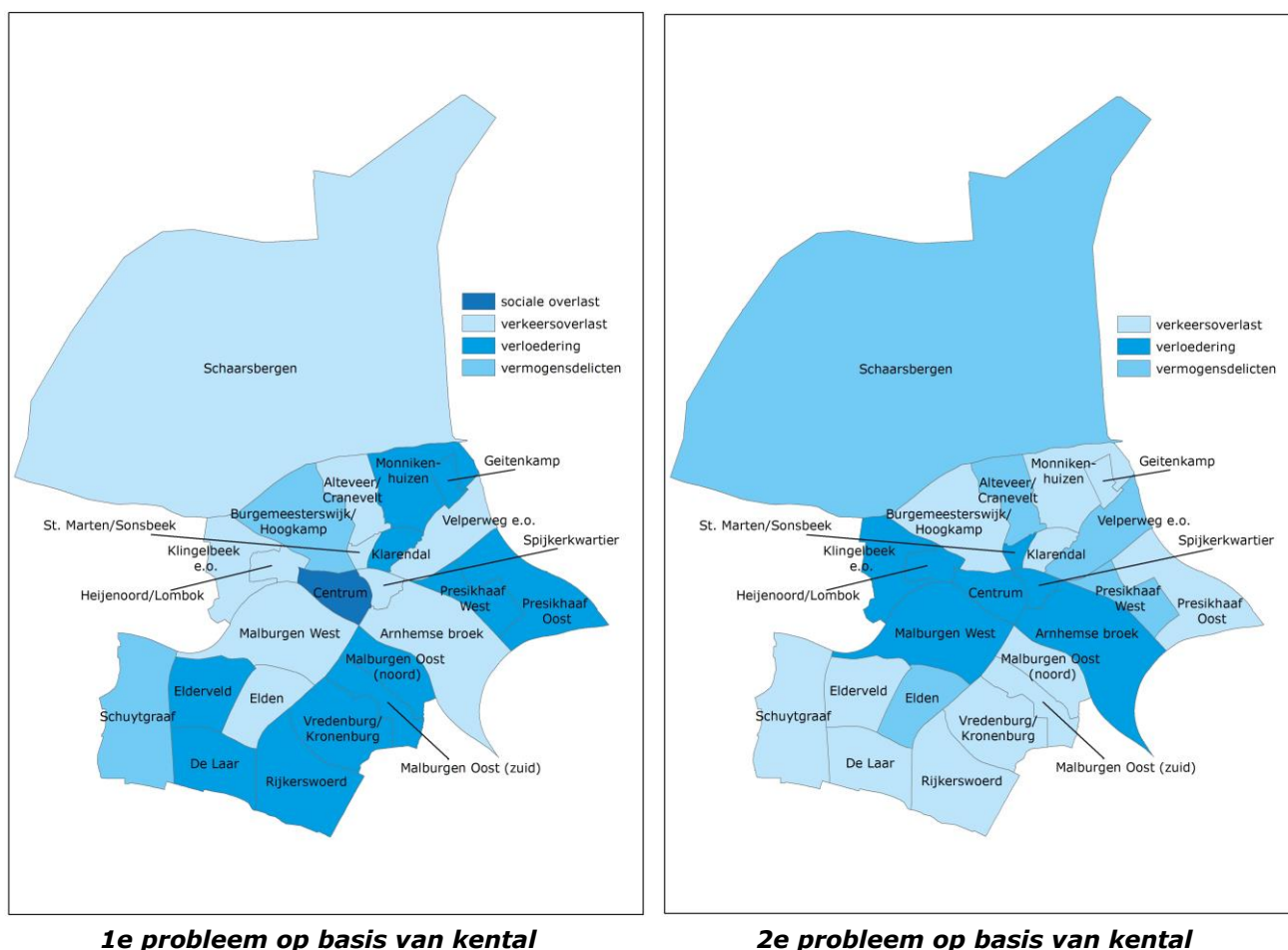

Verloedering, verkeersoverlast en vermogensdelicten belangrijkste buurtproblemen

Welke soort buurtproblemen het meest voorkomen in een buurt verschilt van wijk tot wijk (zie bijlage 2: buurtproblemen per wijk). In figuur 4.2 staat weergegeven welke soort buurtproblemen in een wijk het meest voorkomen en welke soort problemen het op een na meest. In vrijwel alle wijken is dit een combinatie van twee van deze drie typen buurtproblemen: verloedering, vermogensdelicten en verkeersoverlast. Alleen het Centrum heeft een afwijkende combinatie: hier is vooral sociale overlast, gevolgd door verloedering. Verder zit er weinig patroon in de meest voorkomende vormen van buurtproblemen per wijk, alleen dat in Arnhem-Zuid verloedering het meest voorkomende buurtprobleem is gevolgd door verkeersoverlast.

Figuur 4.2

Belangrijkste buurtproblemen per wijk

Sociale overlast meest voorkomende buurtprobleem in het Centrum. In andere wijken zijn dit verloedering, verkeersoverlast of vermogensdelicten.

4.2 Specifieke buurtproblemen

Verkeersoverlast gestegen in Arnhem

Tussen 2015 en 2017 is de verkeersoverlast in Arnhem gestegen (+0,1). Er is een aantal wijken in Arnhem waar verkeersoverlast relatief vaak voorkomt ten opzichte van het gemiddelde van Arnhem. Dit geldt met name voor Spijkerviertel (6,3), Presikhaaf-Oost en Geitenkamp (5,7). In Schaarsbergen e.o. komt verkeersoverlast het minst vaak voor (3,5), maar het is wel de meest voorkomende vorm van overlast binnen de wijk.

Uitleg kental verkeersoverlast

Het kental sociale overlast bestaat uit vier mogelijke buurtproblemen:

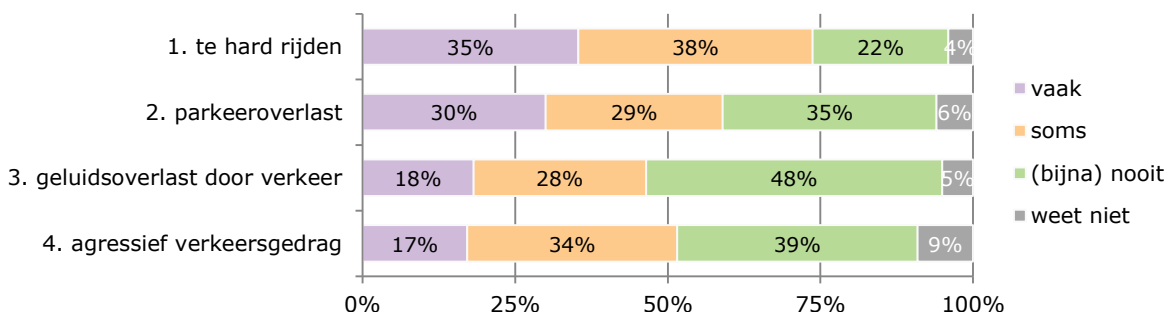
1. te hard rijden
2. parkeeroverlast
3. geluidsoverlast door verkeer
4. agressief verkeersgedrag

Te hard rijden en parkeeroverlast zijn belangrijke vormen van verkeersoverlast

De verschillende vormen van verkeersoverlast zijn, na hondenpoep en rommel op straat, de meest voorkomende vormen van buurtproblemen in Arnhem in het algemeen. Te hard rijden komt volgens meer dan een derde van de Arnhemmers vaak voor en parkeeroverlast volgens 30 procent van de inwoners. Er is een toename in overlast door agressief verkeersgedrag.

Figuur 4.3

Aspecten kental verkeersoverlast

Verloedering gestegen in Arnhem

Het kental verloedering is gestegen van 4,2 in 2015 naar 4,4 in 2017. In 2013 was het kental nog 3,9. In het Spijkerkwartier is de verloedering van de buurt het grootst volgens inwoners (6,2), gevolgd door Presikhaaf-West en Klarendal (5,5). Alteveer en Cranevelt is de wijk met de minst ervaren verloedering (2,4).

Uitleg kental verloedering

Het kental verloedering bestaat uit vier mogelijke buurtproblemen:

1. hondenpoep
2. rommel op straat
3. vernieling van straatmeubilair
4. bekladding van muren en/of gebouwen

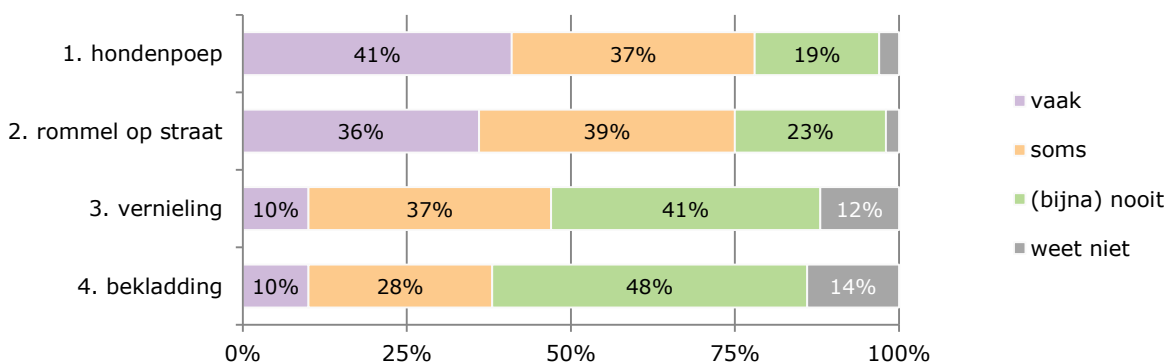
Hondenpoep en rommel op straat belangrijkste vormen van verloedering

Er is vooral sprake van een toename in rommel op straat en vernieling van straatmeubilair. Hondenpoep en rommel op straat zijn de meest voorkomende vormen van verloedering, en ook de meest voorkomende vormen van buurtproblemen in het algemeen. Meer dan twee op de vijf Arnhemmers vindt dat hondenpoep vaak voorkomt in de buurt en rommel op straat komt volgens 36 procent vaak voor (figuur 4.4). De twee andere vormen van verloedering zijn in dit perspectief minder vaak een probleem, 10 procent van de bewoners vindt dat deze problemen vaak voorkomen in de buurt.

Figuur 4.4

Aspecten kental verloedering

Vermogensdelicten gelijk aan 2015

Het kental vermogensdelicten is in 2017 gelijk aan 2015, namelijk 3,9. In dit kental zijn de verschillen tussen wijken beperkt in vergelijking met de andere vormen van overlast. Vermogensdelicten komen het meest voor in Spijkerkwartier (4,9), het Centrum en Presikhaaf-West (4,6) en het minst in Monnikhuizen (2,9).

Uitleg kental vermogensdelicten

Het kental vermogensdelicten bestaat uit vier mogelijke buurtproblemen:

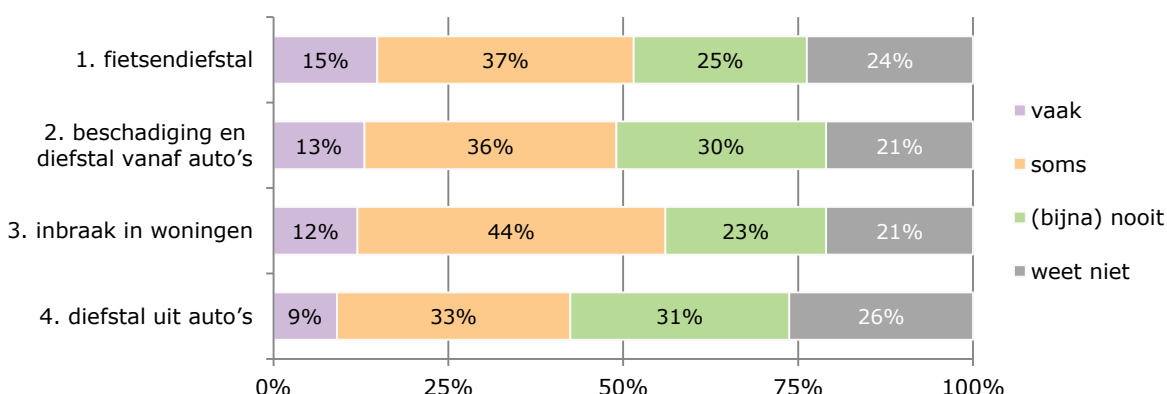
1. fietsendiefstal
2. beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's
3. inbraak in woningen
4. diefstal uit auto's

Fietsendiefstal meest voorkomende vermogensdelict

Fietsendiefstal komt het vaakst voor van de verschillende vermogensdelicten, terwijl volgens inwoners woningbraak het meest 'soms' voorkomt in Arnhem (figuur 4.5). Hoe vaak de verschillende vormen van vermogensdelicten voorkomen in Arnhem is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2015.

Figuur 4.5

Aspecten kental vermogensdelicten

Sociale overlast vooral in Centrum en Spijkerkwartier

Het kental sociale overlast in 2017 is 2,4 en verschilt niet significant van 2015 (2,3). Dit type overlast komt het meest voor in het Centrum (5,7), gevolgd door het Spijkerkwartier (5,4). In een aantal wijken komt sociale overlast weinig voor (lager dan 1,0), te weten: Alteveer en Cranevelt; Schaarsbergen e.o.; Klingelbeek en Schuytgraaf.

Uitleg kental sociale overlast

Het kental sociale overlast bestaat uit vier mogelijke buurtproblemen:

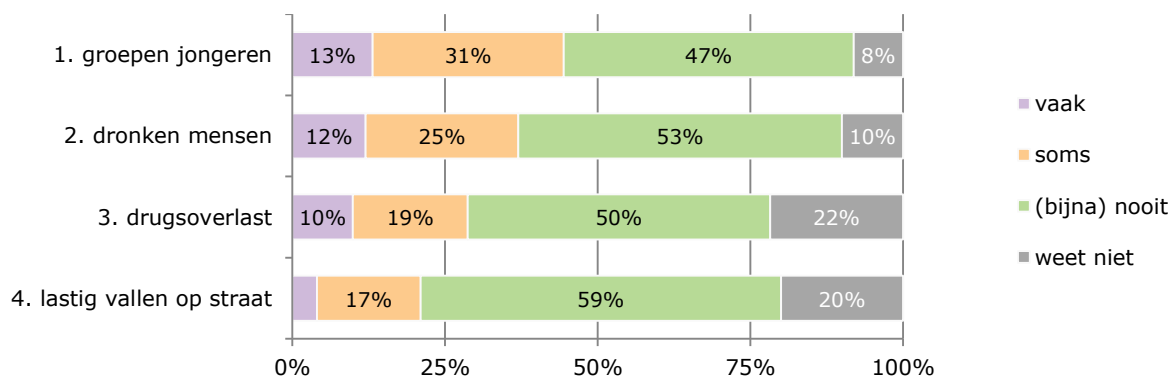
1. overlast van groepen jongeren
2. dronken mensen op straat
3. drugsoverlast
4. mensen die op straat worden lastig gevallen

Groepen jongeren grootste bron sociale overlast

Overlast van groepen jongeren is de meest voorkomende vorm van sociale overlast in Arnhem, gevolgd door overlast door dronken mensen op straat en drugsoverlast (figuur 4.6). Dit was ook in 2015 al het geval. Er zijn maar weinig inwoners die vinden dat mensen vaak worden lastig gevallen op straat. Ten opzichte van 2015 is overlast van dronken mensen en van groepen jongeren toegenomen, maar worden mensen minder vaak lastig gevallen op straat.

Figuur 4.6

Aspecten kental sociale overlast

Overige overlast gelijk gebleven

Het kental overige overlast in 2017 is 2,2. Dit verschilt niet significant van 2015 (2,1). Dit type overlast komt net als sociale overlast het meest voor in het Centrum (5,1) gevolgd door het Spijkerkwartier (4,6). Ook geldt voor dezelfde wijken dat overige overlast er weinig voorkomt: Alteveer en Cranevelt; Schaarsbergen e.o.; Klingelbeek en Schuytgraaf (allen 1,0 of lager).

Uitleg kental overige overlast

Het kental vermogensdelicten bestaat uit vier mogelijke buurtproblemen:

1. andere vormen van geluidsoverlast
2. overlast door omwonenden
3. dronken mensen op straat
4. overlast door zwervers/daklozen
5. overlast door horecagelegenheden

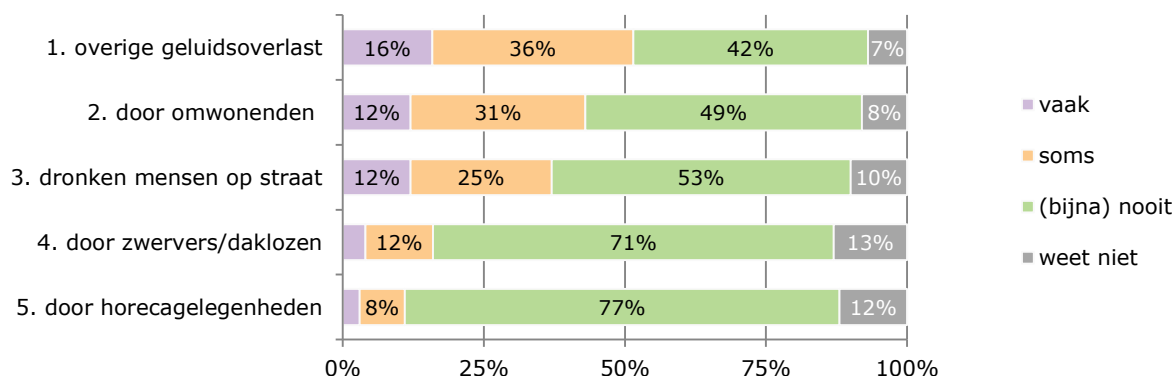
Geluidsoverlast meest voorkomende vorm van overige overlast

Overige geluidsoverlast, dus anders dan geluidsoverlast door verkeer, is de meest voorkomende vorm van overige overlast gevolgd door overlast door omwonenden en dronken mensen op straat (figuur 4.7). In Arnhem komt overlast door zwervers/daklozen en door horecagelegenheden relatief weinig voor in vergelijking met andere buurtproblemen. Overlast door dronken mensen op straat en door zwervers/daklozen is toegenomen ten opzichte van 2015.

Figuur 4.7

Aspecten kental overige overlast

Dreiging stabiel gebleven

Onder het kental dreiging valt een groot aantal relatief weinig voorkomende buurtproblemen. Tussen 2015 en 2017 is het kental dreiging stabiel gebleven. Dreiging komt het meest voor in het Centrum (4,3) en het Spijkerkwartier (3,7). In de meeste wijken ten noorden en westen van het Centrum komt het weinig voor (lager dan 1,0), met uitzondering van Geitenkamp (2,9). Ook in Elden en Schuytgraaf wordt weinig dreiging ervaren (0,8).

Uitleg kental dreiging

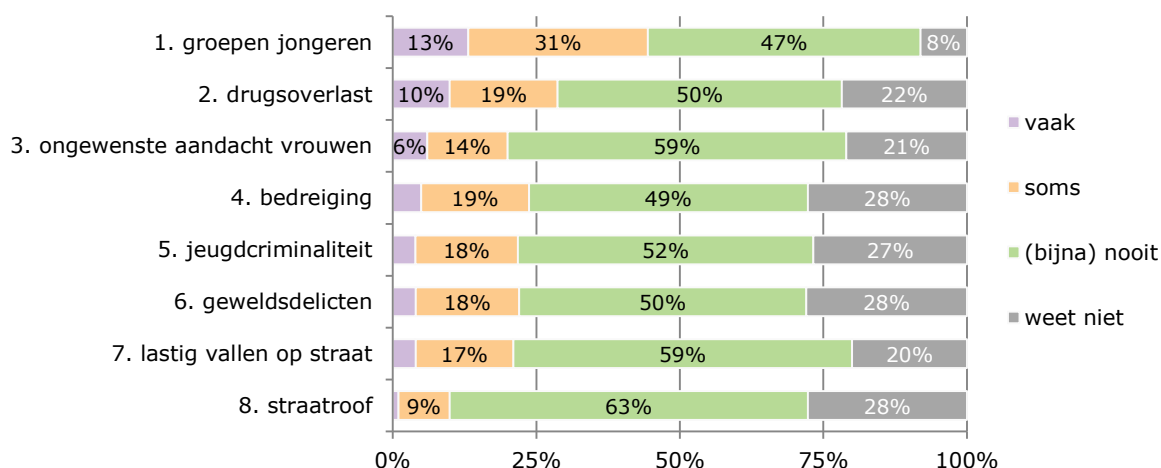
Het kental dreiging overlast bestaat uit acht mogelijke buurtproblemen:

1. overlast van groepen jongeren
2. drugsoverlast
3. vrouwen en meisjes die op straat ongewenst aandacht krijgen
4. bedreiging
5. jeugdcriminaliteit
6. geweldsdelicten
7. lastig vallen mensen op straat
8. straatroof

Overlast van groepen jongeren grootste bron dreiging

Overlast van groepen jongeren komt het meest voor, gevolgd door drugsoverlast (figuur 4.8). Straatroof komt duidelijk het minst vaak voor. In vergelijking met 2015 hebben vrouwen en meisjes vaker te maken met ongewenste aandacht op straat en is er meer overlast van groepen jongeren. In het algemeen worden mensen juist minder vaak lastig gevallen op straat.

Aspeten kental dreiging

4.3 Aanpak buurtproblemen

Aan Arnhemmers is gevraagd welke buurtproblemen met voorrang aangepakt moeten worden. De antwoorden op deze open vraag zijn weergegeven in een woordenwolk (figuur 4.9). De buurtproblemen die het vaakst voorkomen in Arnhem moeten volgens de bewoners ook met voorrang worden aangepakt: verkeersoverlast in de vorm van te hard rijden en parkeerproblemen; hondenpoep; afval, zwerfvuil en andere rommel op straat en rond containers; en geluidsoverlast.

Figuur 4.9

Woordenwolk buurtproblemen die met prioriteit aangepakt moeten worden

Veel voorkomende buurtproblemen moeten volgens bewoners ook met prioriteit worden aangepakt: te hard rijden, hondenpoep en parkeeroverlast.

HOOFDSTUK

Perspectief woonbuurt

5. Perspectief woonbuurt

In dit hoofdstuk staat het perspectief van Arnhemmers bij hun eigen buurt centraal. Paragraaf 5.1 kijkt terug op de ontwikkeling in het afgelopen jaar en paragraaf 5.2 blikt vooruit op de toekomst.

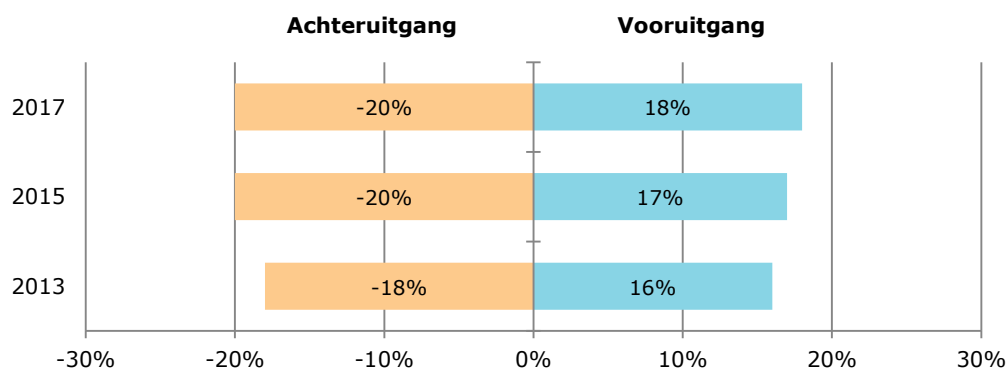
- Per saldo zijn Arnhemmers licht negatief over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar, het perspectief voor de toekomst is positiever.
- Fysieke verbetering van de buurt (nieuwbouw, onderhoud, voorzieningen) belangrijkste oorzaak voor positieve gevoelens over perspectief buurt
- Sociale aspecten (nieuwe bewoners, asociaal gedrag) zijn de belangrijkste oorzaak voor een negatief perspectief op buurtontwikkeling.
- Het perspectief op de buurtontwikkeling in zuidelijke wijken (Elderveld, De Laar, Rijkerswoerd en Vredenburg/Kronenburg) blijft achter bij het gemiddelde van Arnhem.

5.1 Buurtontwikkeling afgelopen jaar

Er zijn meer Arnhemmers die vinden dat hun buurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan, dan vooruit. De meerderheid van de bewoners vindt echter dat hun buurt gelijk is gebleven. Per saldo is het perspectief op de ontwikkeling van de buurt in 2017 ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2015.

Figuur 5.1

Ontwikkeling woonbuurt afgelopen jaar

Arnhemmers licht negatief over buurtontwikkeling in het afgelopen jaar

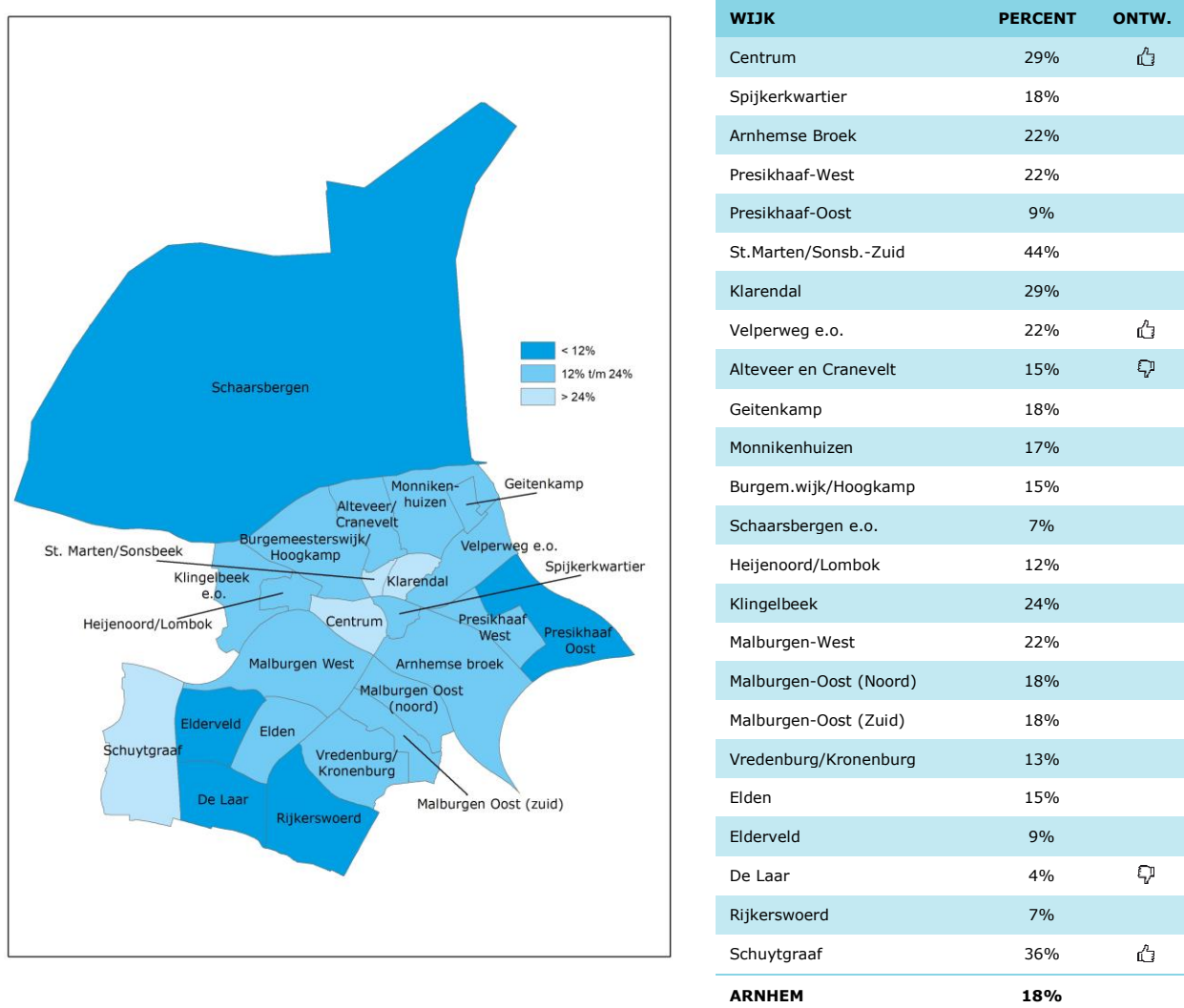
Vooruitgang buurtontwikkeling in en rond Centrum

In figuur 5.2 staat het percentage inwoners per wijk, dat positief is over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar. Wijken waar er meer of juist minder inwoners positief zijn dan gemiddeld voor Arnhem zijn afwijkend gekleurd. In de centraal gelegen wijken Centrum, Klarendal St. Marten/Sonsbeek-Zuid, en daarnaast ook in Schuytgraaf zijn er meer inwoners positief dan gemiddeld. In de verder afgelegen wijken Presikhaaf-Oost, Schaarsbergen e.o. Elderveld, De Laar en Rijkerswoerd zijn er minder inwoners positief over de buurtontwikkeling dan gemiddeld in Arnhem.

Ten opzichte van 2015 zijn inwoners van Centrum, Velperweg e.o. en Schuytgraaf positiever geworden over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar. Inwoners van Alteveer en Cranevelt en De Laar zijn juist minder positief geworden.

Figuur 5.2

Aandeel inwoners positief over buurtontwikkeling afgelopen jaar, per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

Inwoners Centrum optimistisch over buurtontwikkeling afgelopen jaar, hoe verder van het Centrum hoe minder optimistisch - Schuytgraaf uitgezonderd

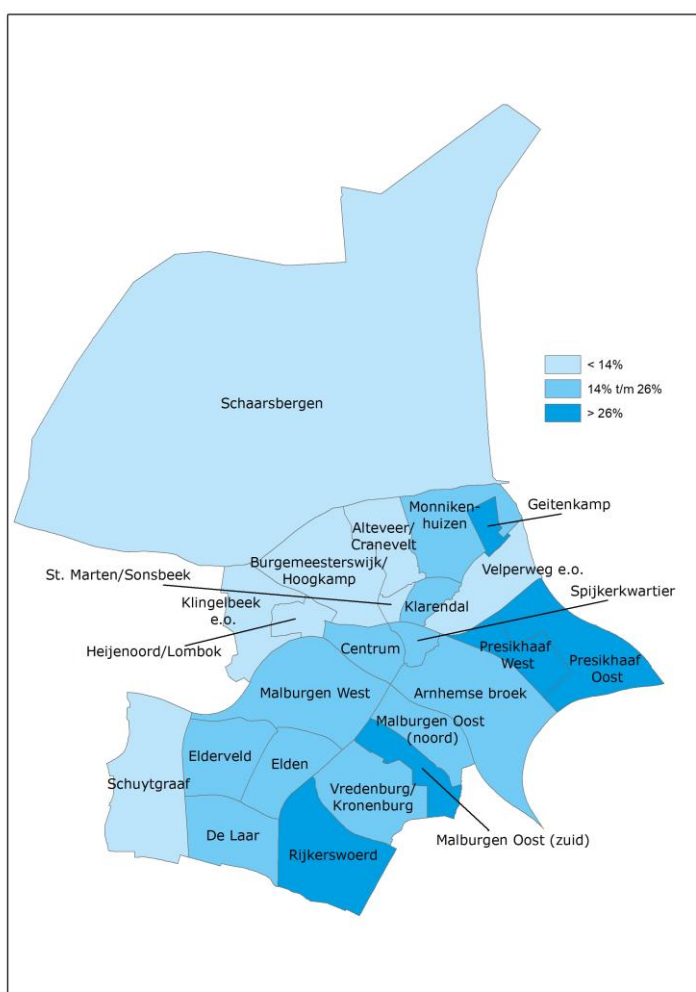
Achteruitgang buurtontwikkeling afgelopen jaar in Presikhaaf

In figuur 5.3 staat het aandeel inwoners dat negatief is over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar. Wijken waar er meer of minder inwoners dan gemiddeld negatief zijn over de buurtontwikkeling zijn afwijkend gekleurd. In de wijken ten noorden en westen van het Centrum zijn er veelal minder inwoners dan gemiddeld negatief over de ontwikkeling van de buurt in het afgelopen jaar. In deze wijken en ook in Schuytgraaf hebben inwoners weinig te klagen. In de wijken ten zuiden en oosten van het Centrum: Presikhaaf en Malburgen zijn inwoners vaker negatief over de buurtontwikkeling. Dit geldt ook voor Geitenkamp en Rijkerswoerd.

Het aandeel inwoners dat negatief is over de buurtontwikkeling in het afgelopen jaar is in Malburgen-West toegenomen ten opzichte van 2015. In de andere wijken bleef het aandeel ongeveer gelijk.

Figuur 5.3

Aandeel inwoners negatief over buurtontwikkeling afgelopen jaar, per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	PERCENT	ONTW.
Centrum	17%	
Spijkerkwartier	24%	
Arnhemse Broek	23%	
Presikhaaf-West	30%	
Presikhaaf-Oost	32%	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	8%	
Klarendal	14%	
Velperweg e.o.	7%	
Alteveer en Cranevelt	8%	
Geitenkamp	32%	
Monnikenhuizen	14%	
Burgem.wijk/Hoogkamp	4%	
Schaarsbergen e.o.	11%	
Heijenoord/Lombok	9%	
Klingelbeek	10%	
Malburgen-West	21%	
Malburgen-Oost (Noord)	22%	
Malburgen-Oost (Zuid)	31%	
Vredenburg/Kronenburg	25%	
Elden	20%	
Elderveld	26%	
De Laar	26%	
Rijkerswoerd	28%	
Schuytgraaf	12%	
ARNHEM	20%	

Inwoners noordelijke wijken Arnhem - uitgezonderd Geitenkamp en Presikhaaf - en in Schuytgraaf zijn weinig negatief over buurtontwikkeling afgelopen jaar

Positieve buurtontwikkeling komt door fysieke verbeteringen

Inwoners die vinden dat hun buurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan is met een open vraag gevraagd waaruit dit blijkt (figuur 5.4). Vooruitgang van de buurt blijkt vooral uit fysieke verbeteringen: nieuwe woningen, winkels en voorzieningen. Beter onderhoud, minder leegstand en opknappen van de buurt.

Figuur 5.4

Woordenwolk reden positief over buurtontwikkeling in het afgelopen jaar

Negatieve buurtontwikkeling ligt bij de mensen

Arnhemmers die vinden dat hun buurt is achteruit gegaan is ook gevraagd waar dat volgens hen uit blijkt (figuur 5.5). Bij achteruitgaan wijzen buurtbewoners vooral naar sociale aspecten: (nieuwe) bewoners die asociaal gedrag vertonen zoals harde muziek, hard rijden in de straat en andere sociale overlast als drugsgebruik en dronken mensen. Slecht onderhoud is ook een belangrijke reden voor achteruitgang.

Figuur 5.5

Woordenwolk reden negatief over buurtontwikkeling in het afgelopen jaar

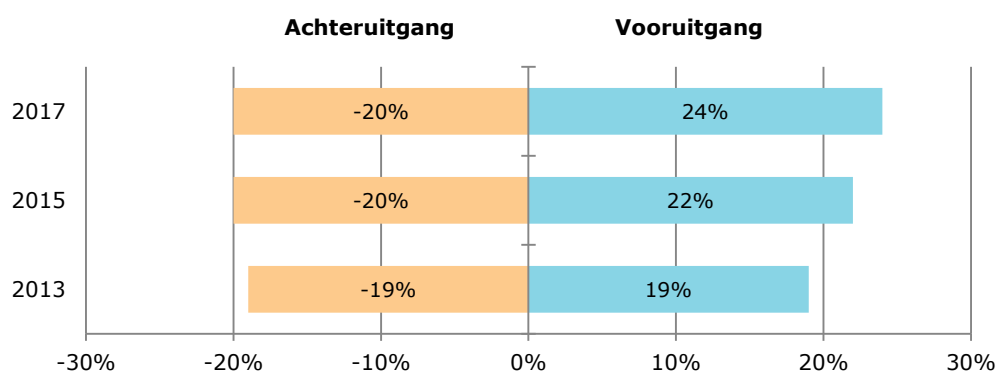

5.2 Buurtontwikkeling in de toekomst

Er zijn meer Arnhemmers die verwachten dat hun buurt in de komende jaren vooruit zal gaan dan dat er inwoners verwachten dat deze achteruit zal gaan. Per saldo zijn Arnhemmers in 2017 ook positiever over de toekomst van de buurt dan in 2015.

Figuur 5.6

Ontwikkeling woonbuurt in de toekomst

Arnhemmers positief over het perspectief van de buurt in de toekomst

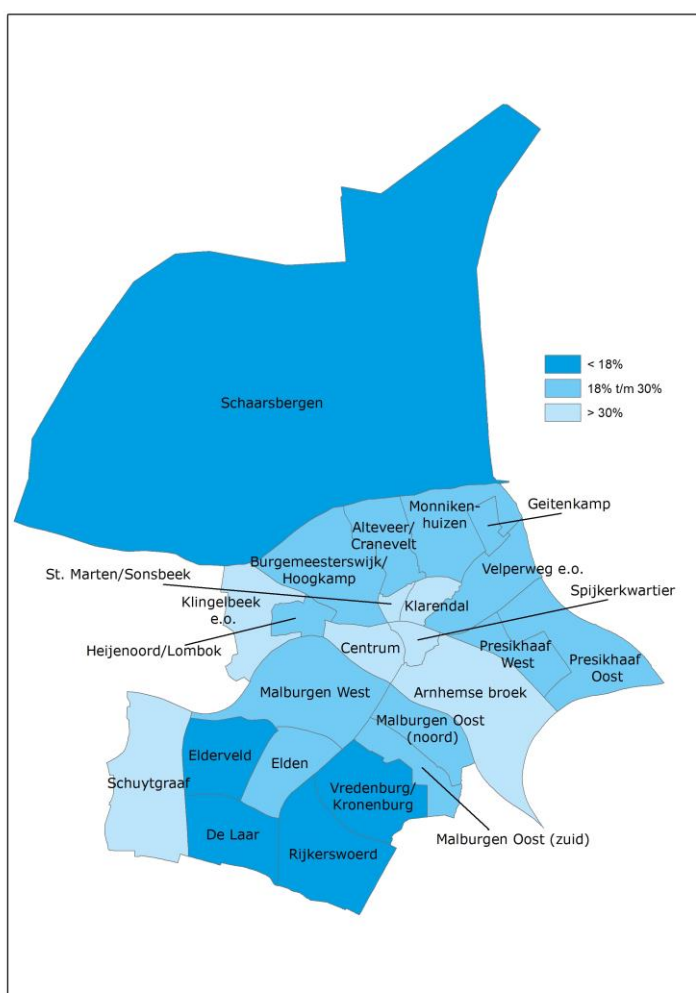
Vooruitgang verwacht in en rond Centrum

In een aantal wijken rond het Centrum zijn inwoners zeer positief gestemd over de buurtontwikkeling voor de toekomst: het Centrum zelf, Spijkerviertel, Arnhemse Broek, St. Marten/Sonsbeek-Zuid, Klarendal en Klingelbeek (figuur 5.7). Ook in Schuytgraaf zijn inwoners relatief positief over de toekomst van de buurt. In Schaarsbergen e.o. en een aantal wijken ten zuiden van Malburgen: Elderveld, De Laar en Rijkerswoerd zijn er relatief weinig inwoners positief over de toekomst. Het beeld dat hiermee ontstaat, is dat vooral het Centrum van de gemeente aantrekkelijker wordt ten opzichte van de buitenwijken.

Ten opzichte van 2015 zijn inwoners van Centrum, Velperweg e.o., Monnikenhuizen, Malburgen-Oost (Zuid) en Rijkerswoerd positiever geworden over de buurtontwikkeling in de toekomst. Inwoners van Alteveer en Cranevelt zijn juist minder positief geworden over de ontwikkeling in de toekomst.

Figuur 5.7

Aandeel inwoners positief over buurtontwikkeling in de toekomst, per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	PERCENT	ONTW.
Centrum	46%	👍
Spijkerviertel	34%	
Arnhemse Broek	34%	
Presikhaaf-West	27%	
Presikhaaf-Oost	22%	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	46%	
Klarendal	41%	
Velperweg e.o.	27%	👍
Alteveer en Cranevelt	18%	👎
Geitenkamp	24%	
Monnikenhuizen	22%	👍
Burgem.wijk/Hoogkamp	18%	
Schaarsbergen e.o.	12%	
Heijenoord/Lombok	23%	
Klingelbeek	41%	
Malburgen-West	26%	
Malburgen-Oost (Noord)	26%	
Malburgen-Oost (Zuid)	26%	👍
Vredenburg/Kronenburg	14%	
Elden	20%	
Elderveld	9%	
De Laar	8%	
Rijkerswoerd	13%	👍
Schuytgraaf	36%	
ARNHEM	24%	👍

Inwoners zuidelijke wijken - Schuytgraaf uitgezonderd - minder optimistisch over buurtontwikkeling in de toekomst

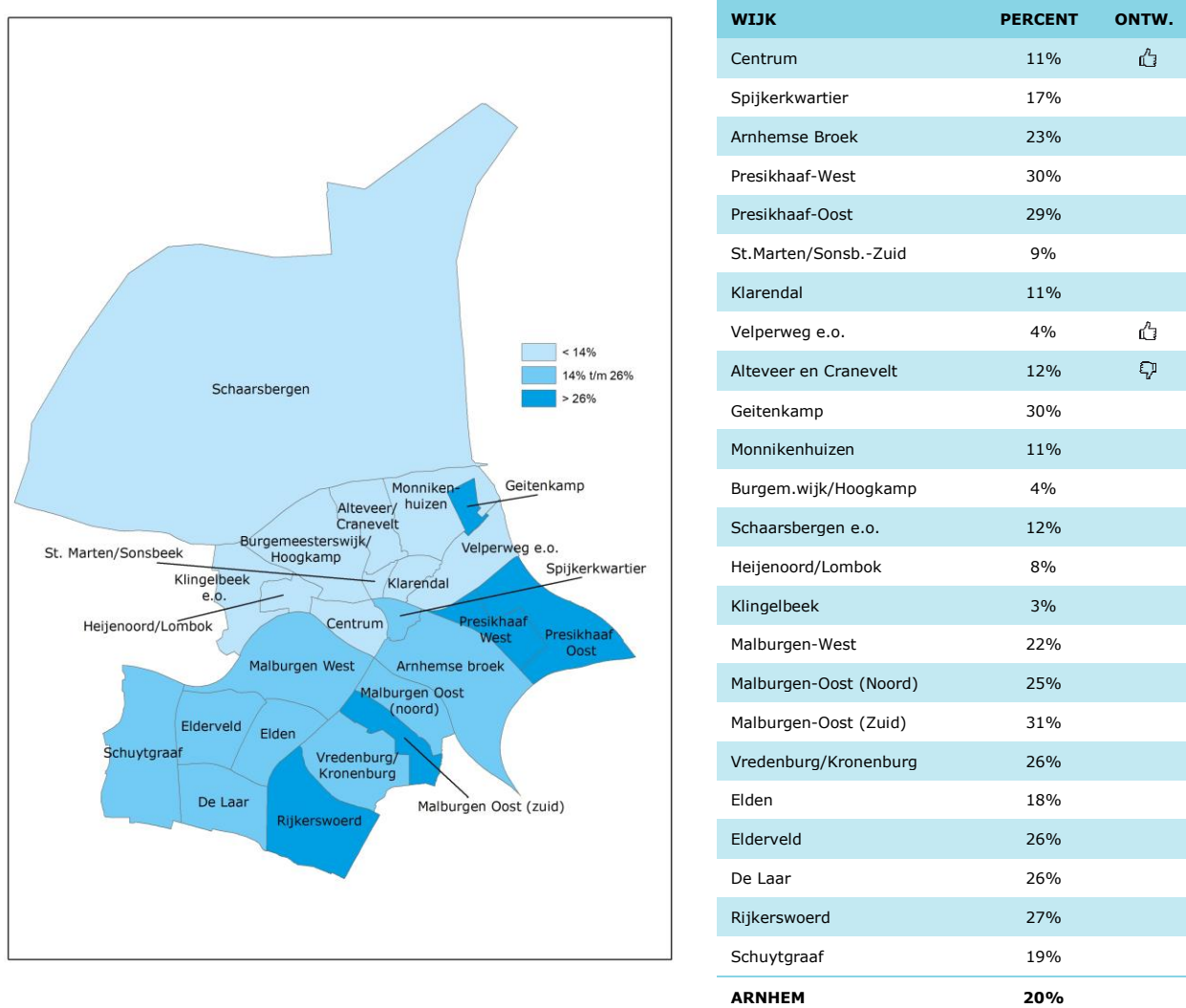
Achteruitgang verwacht in Presikhaaf e.a.

De verwachting over achteruitgang van de buurt (figuur 5.8) in de toekomst kent een vrijwel zelfde patroon als de mening over de ontwikkeling in het afgelopen jaar. In de wijken ten noorden en westen van het Centrum zijn er relatief weinig inwoners die denken dat de buurt in de toekomst achteruit zal gaan. Ook in het Centrum zelf is die verwachting niet sterk aanwezig. In Presikhaaf, Malburgen-Oost (Zuid), Geitenkamp en Rijkerswoerd zijn er relatief veel inwoners die verwachten dat de buurt in de toekomst (verder) achteruit gaat.

Inwoners van Centrum en Velperweg e.o. zijn minder negatief over de ontwikkeling van de buurt in de toekomst dan in 2015. Het aandeel inwoners dat negatief is over de buurtontwikkeling in Alteveer en Cranevelt is toegenomen ten opzichte van 2015. Deze ontwikkelingen versterken het beeld dat het perspectief op de buurtontwikkeling in Centrum en Velperweg e.o. zeer positief is ten opzichte van 2015 en in Alteveer en Cranevelt vrij negatief. In Alteveer en Cranevelt zijn er overigens nog wel meer inwoners positief over de buurtontwikkeling in de toekomst dan negatief.

Figuur 5.8

Aandeel inwoners negatief over buurtontwikkeling in de toekomst, per wijk en ontwikkeling t.o.v. 2015

In het Centrum en noordelijke wijken relatief weinig inwoners negatief over de ontwikkeling van de buurt in de toekomst

HOOFDSTUK

Veiligheidsbeleving

6. Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk staat de subjectieve veiligheid centraal⁸. In paragraaf 6.1 komt het rapportcijfer van Arnhemmers voor de veiligheid in de buurt aan bod. In paragraaf 6.2 gaat het om veiligheidsbeleving, vermijdingsgedrag en (camera)toezicht. Afgesloten wordt met een paragraaf over de bereidheid om aangifte te doen bij de politie bij verschillende delicten.

- Het rapportcijfer voor de veiligheid in Arnhem(6,6) is gelijk aan 2015.
- Gevoel van onveiligheid in het algemeen en in de buurt is licht toegenomen in Arnhem.
- Arnhemmers voelen zich vaker onveilig in het Centrum en vertonen vaker vermijdingsgedrag in verschillende situaties.
- Toezichthouders dragen bij aan het gevoel van veiligheid, cameratoezicht in mindere mate.
- Aangiftebereidheid meeste delicten hoger dan in 2015.

6.1 Rapportcijfer veiligheid in de buurt

Rapportcijfer veiligheid onveranderd: 6,6

Inwoners van Arnhem geven gemiddeld een voldoende tot ruim voldoende voor de veiligheid in de buurt (6,6). Dit is hetzelfde cijfer als in 2015 en 2013. Het rapportcijfer dat inwoners geven voor de veiligheid lijkt hiermee los te staan van gevoelens van onveiligheid.

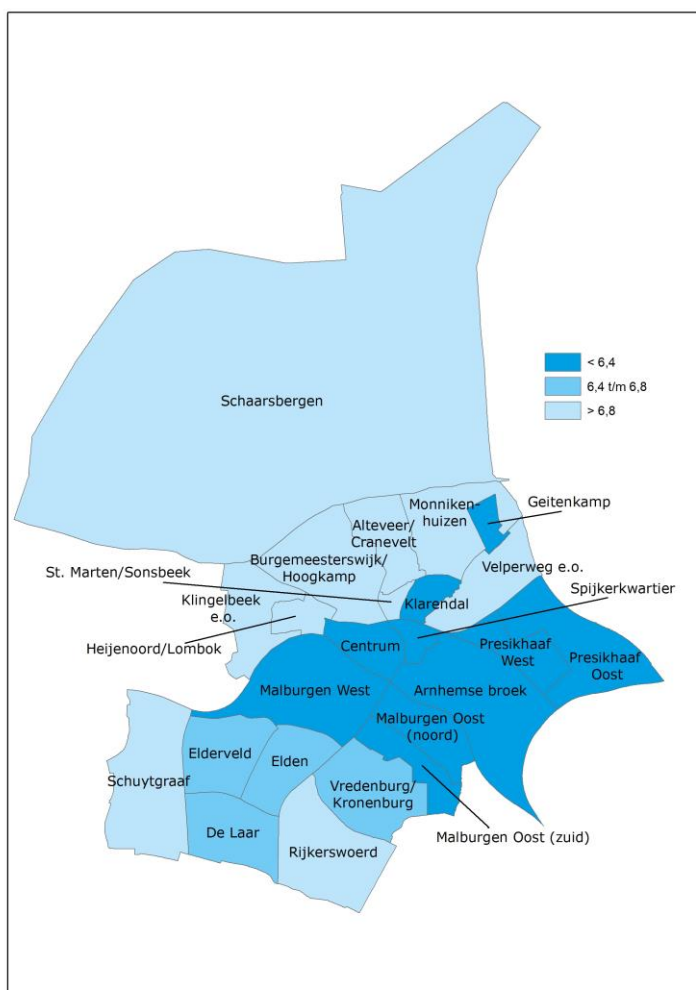
In figuur 6.1 staat het rapportcijfer veiligheid per wijk. Wijken met een hoger dan gemiddeld rapportcijfer zijn licht gekleurd, wijken met een lager dan gemiddeld cijfer donker. Het beeld is consistent met overlastcijfers per wijk. In het Centrum en de aangrenzende wijken ten oosten en zuiden ervan geven inwoners een relatief laag cijfer voor de veiligheid in de wijk. In de wijken ten noorden en westen van het Centrum zijn de cijfers hoger dan gemiddeld. De wijk Geitenkamp heeft, anders dan de omliggende wijken, een relatief laag cijfer. In twee wijken ten zuidwesten van Malburgen - Rijkerswoerd en Schuytgraaf is het cijfer hoger dan gemiddeld.

In de wijken Velperweg e.o., Rijkerswoerd en Schuytgraaf is het rapportcijfer veiligheid gestegen ten opzichte van 2015. In Klarendal en Elden daalde het rapportcijfer.

⁸ Subjectieve veiligheid: beleving van bewoners. Objectieve veiligheid wordt gemeten a.d.h.v. politiecijfers. De politiecijfers komen in het voorjaar van 2018 beschikbaar.

Figuur 6.1

Rapportcijfer veiligheid en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	CIJFER	ONTW.
Centrum	6,2	
Spijkerkwartier	5,8	
Arnhemse Broek	5,8	
Presikhaaf-West	5,9	
Presikhaaf-Oost	6,3	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	6,9	
Klarendal	6,2	
Velperweg e.o.	7,5	
Alteveer en Cranevelt	7,6	
Geitenkamp	6	
Monnikenhuizen	7,1	
Burgem.wijk/Hoogkamp	7,7	
Schaarsbergen e.o.	6,9	
Heijenoord/Lombok	7,2	
Klingelbeek	7,5	
Malburgen-West	6,1	
Malburgen-Oost (Noord)	6,1	
Malburgen-Oost (Zuid)	5,9	
Vredenburg/Kronenburg	6,5	
Elden	6,8	
Elderveld	6,6	
De Laar	6,5	
Rijkerswoerd	7	
Schuytgraaf	7,1	
ARNHEM	6,6	

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt gelijk gebleven.

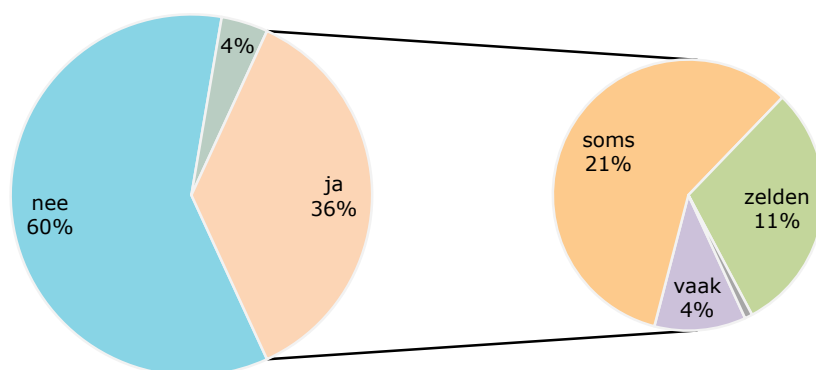
6.2 Veiligheidsbeleving

Gevoel onveiligheid is licht toegenomen

Het aandeel inwoners van Arnhem dat zich wel eens onveilig voelt⁹ is toegenomen ten opzichte van 2015. In 2017 geeft 36 procent van de inwoners van Arnhem aan zich wel eens onveilig te voelen, in 2015 was dat 34 procent en in 2013 nog 33 procent. In figuur 6.2 staat weergegeven hoe het gevoel van onveiligheid verder is onderverdeeld naar Arnhemmers die zich zelden, soms of vaak onveilig voelen. In totaal 21 procent van de inwoners voelt zich soms onveilig en 4 procent voelt zich vaak onveilig.

Figuur 6.2

Onveiligheidsgevoel in het algemeen

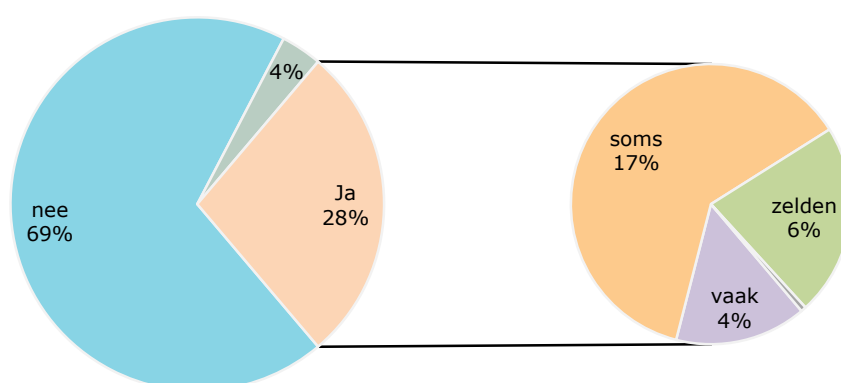

Gevoel van onveiligheid in eigen buurt is ook licht toegenomen

Arnhemmers voelen zich minder vaak onveilig in de eigen buurt, dan in het algemeen (figuur 6.3). In totaal voelt 28 procent van de inwoners zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt. Dit is een toename ten opzichte van 2015, toen 25 procent van de inwoners zich wel eens onveilig voelde in de eigen buurt.

Figuur 6.3

Onveiligheidsgevoel in uw eigen buurt

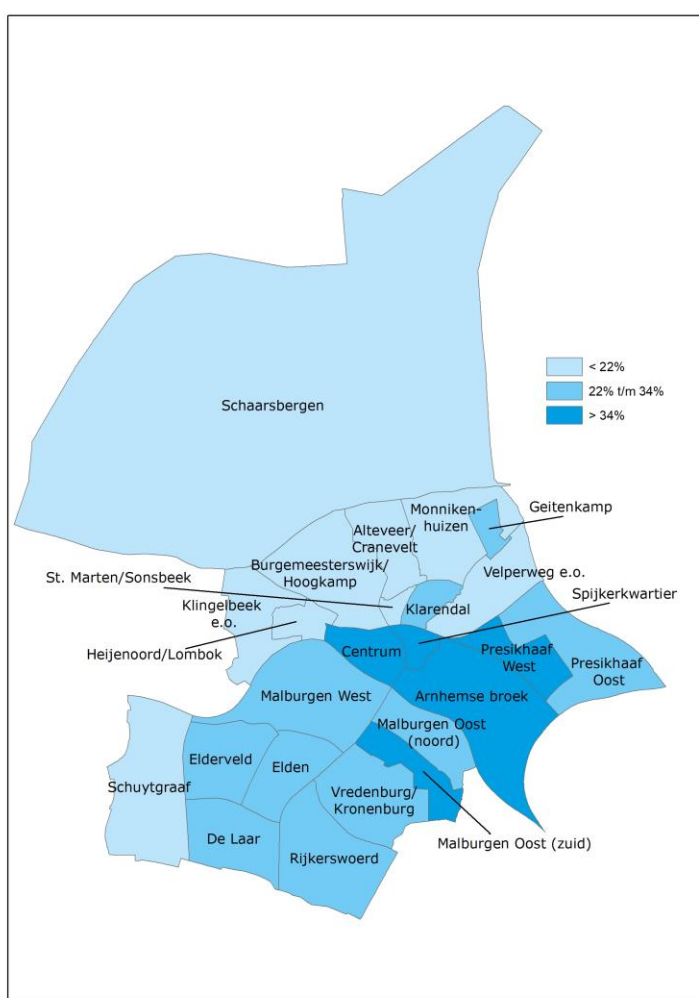
⁹ Subjectieve veiligheid: beleving van bewoners. Objectieve veiligheid wordt gemeten a.d.h.v. politiecijfers. De politiecijfers komen in het voorjaar van 2018 beschikbaar.

Het gevoel van onveiligheid verschilt sterk tussen wijken (figuur 6.4). Zo voelt in Heijenoord/Lombok slechts 12 procent van de inwoners zich wel eens onveilig, terwijl in het Spijkerkwartier 44 procent van de inwoners wel eens gevoelens van onveiligheid heeft. In het Centrum plus de wijken ten zuiden en oosten voelen relatief veel inwoners zich wel eens onveilig en de wijken ten noorden en westen relatief weinig.

Ten opzichte van 2015 is het gevoel van onveiligheid in eigen buurt toegenomen in Rijkerswoerd en in Schuytgraaf. In de andere wijken is er geen sprake van significante ontwikkelingen.

Figuur 6.4

Onveiligheidsgevoel in de woonbuurt en ontwikkeling t.o.v. 2015

WIJK	PERCENT	ONTW.
Centrum	41%	
Spijkerkwartier	44%	
Arnhemse Broek	39%	
Presikhaaf-West	35%	
Presikhaaf-Oost	32%	
St.Marten/Sonsb.-Zuid	19%	
Klarendal	34%	
Velperweg e.o.	14%	
Alteveer en Cranevelt	19%	
Geitenkamp	34%	
Monnikenhuizen	19%	
Burgem.wijk/Hoogkamp	16%	
Schaarsbergen e.o.	16%	
Heijenoord/Lombok	12%	
Klingelbeek	16%	
Malburgen-West	29%	
Malburgen-Oost (Noord)	30%	
Malburgen-Oost (Zuid)	38%	
Vredenburg/Kronenburg	27%	
Elden	24%	
Elderveld	27%	
De Laar	26%	
Rijkerswoerd	26%	⬇️
Schuytgraaf	20%	⬇️
ARNHEM	28%	⬇️

Ondanks dat het rapportcijfer voor veiligheid gelijk is gebleven, is het gevoel van onveiligheid licht toegenomen

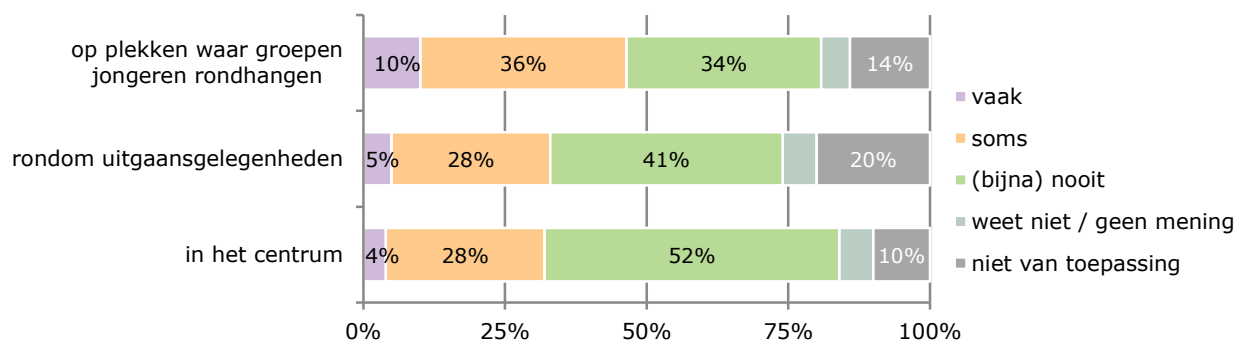

Arnhemmers voelen zich het meest onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen

Inwoners is voor verschillende plekken waar mensen zich onveilig zouden kunnen voelen, gevraagd hoe vaak ze zich daar onveilig voelen (figuur 6.5). Onveiligheidsgevoelens zijn het grootst op plekken waar groepen jongeren rondhangen (46% vaak/soms), gevolgd door rondom uitgaansgelegenheden en in het Centrum. In vergelijking met 2015 voelen inwoners van Arnhem zich vaker onveilig in het Centrum.

Figuur 6.5

Onveiligheidsgevoel op verschillende plekken

Arnhemmers vertonen vaker vermijdingsgedrag

In verband met onveiligheidsgevoelens doet 39 procent van de Arnhemmers wel eens 's avonds of 's nachts de deur niet open (figuur 6.6). Een derde van de inwoners voelt zich wel eens onveilig als ze 's avonds in de buurt over straat lopen. Ongeveer twee op de vijf inwoners vertonen wel eens de andere vormen van vermijdingsgedrag: omlopen of omrijden voor onveilige plekken, kinderen niet toestaan ergens naar toe te gaan of zich 's avonds alleen thuis ongemakkelijk voelen. In vergelijking met 2015 en 2013 vertonen Arnhemmers in al deze situaties vaker vermijdingsgedrag.

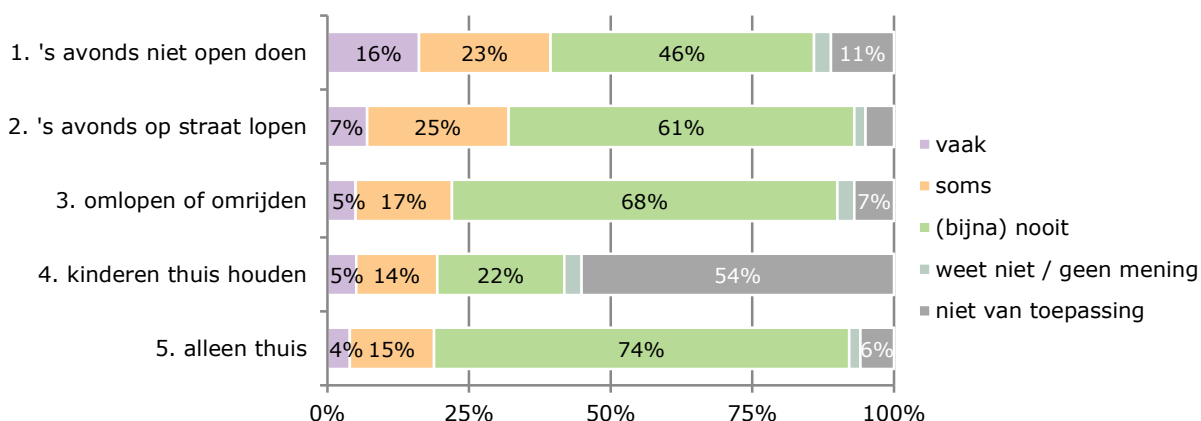
Uitleg vermijdingsgedrag

Vermijdingsgedrag bestaat uit vijf vormen van gedrag die wel eens voor kunnen komen in situaties die mensen als ongemakkelijk of onveilig kunnen ervaren. Gevraagd is hoe vaak inwoners dergelijk gedrag vertonen.

1. 's avonds of 's nachts niet opendoet, omdat u het niet veilig vindt
2. zich onveilig voelt als u 's avonds bij u in de buurt over straat loopt
3. in uw eigen buurt omlopen of omrijden om onveilige plekken te vermijden
4. uw kind(eren) niet toestaat ergens naar toe te gaan omdat u het niet veilig vindt
5. zich niet op uw gemak voelt als u 's avonds alleen bent

Figuur 6.6

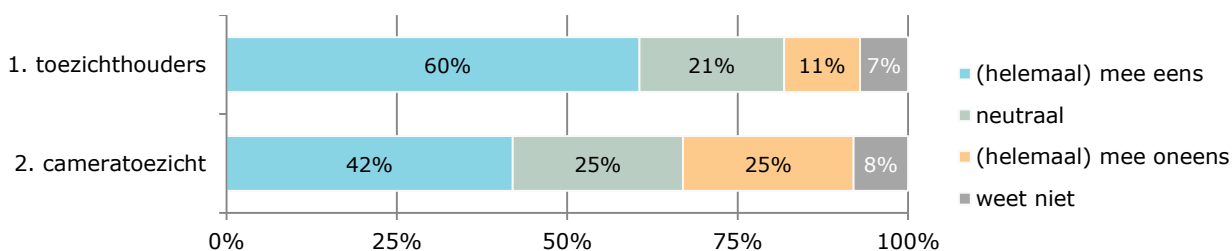
Stellingen vermijdingsgedrag

Aanwezigheid toezichthouders draagt bij aan gevoel veiligheid

Drie op de vijf inwoners voelen zich veiliger op straat door de aanwezigheid van toezichthouders/handhavers op straat (figuur 6.7). Cameratoezicht draagt wat minder bij aan het veiligheidsgevoel (44 procent). Voor beide vormen van toezicht is het veiligheidsgevoel licht afgenomen ten opzichte van 2015.

Figuur 6.7

Stellingen toezicht

**Inwoners van Arnhem proberen vaker om onveilige situaties te vermijden.
Toezicht op straat draag bij aan veiligheidsgevoel, maar minder dan in 2015.**

6.3 Aangiftebereidheid veel voorkomende delicten gestegen t.o.v. 2015

Arnhemmers zeggen voor de meeste delicten zeker of waarschijnlijk wel aangifte te zullen doen, als dit ze zou overkomen (figuur 6.8). De enige vorm van delict waar minder dan de helft aangifte van zou doen is discriminatie, voor andere veel voorkomende delicten varieert het van 69 procent (seksuele intimidatie) tot 96 procent (woninginbraak). Ten opzichte van 2015 is de aangiftebereidheid voor bijna alle veel voorkomende delicten gestegen, met uitzondering van bedreiging (geen significant verschil).

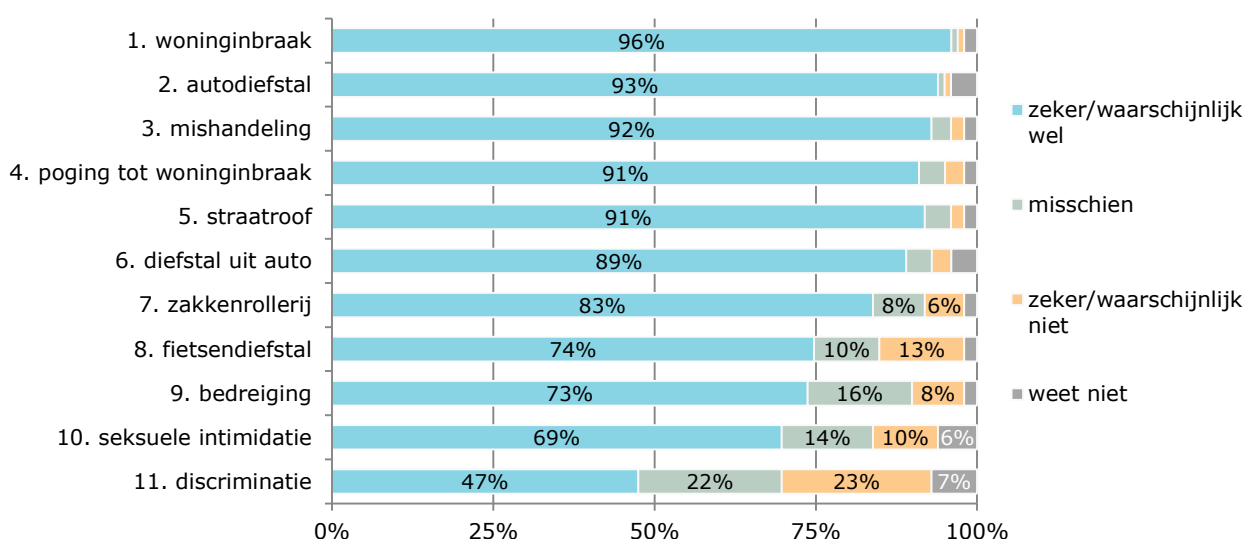

Uitleg aangiftebereidheid

Aangiftebereidheid bestaat uit elf delicten waar voor de vraag gesteld is of men de politie op de hoogte zou stellen als men slachtoffer zou zijn van het delict. Het gaat om fictieve situaties, niet of men daadwerkelijk slachtoffer is geworden.

Figuur 6.8

Aangiftebereidheid per delict

Aangiftebereidheid van veel voorkomende delicten gestegen

HOOFDSTUK

Arnhem vergeleken

7. Arnhem vergeleken

In dit hoofdstuk wordt de leefbaarheid en veiligheid in Arnhem vergeleken aan de hand van de landelijke Veiligheidsmonitor 2015 en 2016¹⁰. Op de belangrijkste indicatoren wordt Arnhem vergeleken met het gemiddelde van de HEBANG¹¹ gemeenten, de Grote Steden¹² en het landelijk gemiddelde. Er wordt vergeleken op drie onderdelen:

- Leefbaarheid
- Overlast
- Veiligheidsbeleving

De cijfers zijn niet één-op-één te vergelijken met de uitkomsten van het onderzoek leefbaarheid en veiligheid in de buurt¹³.

- De leefbaarheid in Arnhem is op twee van de drie onderdelen (fysieke voorzieningen en sociale cohesie) vergelijkbaar met de HEBANG-gemeenten en grote steden. In de HEBANG-gemeenten is het cijfer leefbaarheid hoger dan in Arnhem. Landelijk is de leefbaarheid op alle onderdelen hoger dan in Arnhem.
- Er is meer overlast in de buurt in Arnhem dan in de HEBANG-gemeenten en landelijk. Vooral verkeersoverlast en verloedering komen relatief vaak voor.
- De veiligheid in Arnhem blijft achter bij het landelijk gemiddelde. Inwoners voelen zich in het algemeen veiliger in Arnhem dan in de HEBANG-gemeenten, maar op de veiligheidsbeleving in de buurt scoren de HEBANG-gemeenten beter.

7.1 Leefbaarheid woonbuurt

Het rapportcijfer voor de leefbaarheid in Arnhem is lager dan in de HEBANG-gemeenten en het landelijk gemiddelde, maar wijkt nauwelijks af van de grote steden. In de HEBANG-gemeenten en landelijk was er tussen 2015 en 2016 sprake van een positieve ontwikkeling, terwijl het cijfer in Arnhem gelijk bleef.

Figuur 7.1

Rapportcijfer leefbaarheid 2015-2016

¹⁰ In maart 2018 komen de resultaten landelijke Veiligheidsmonitor 2017 beschikbaar.

¹¹ Haarlem, Enschede, Breda, Arnhem, Nijmegen en Groningen

¹² Grote steden: 100.000-plus gemeenten

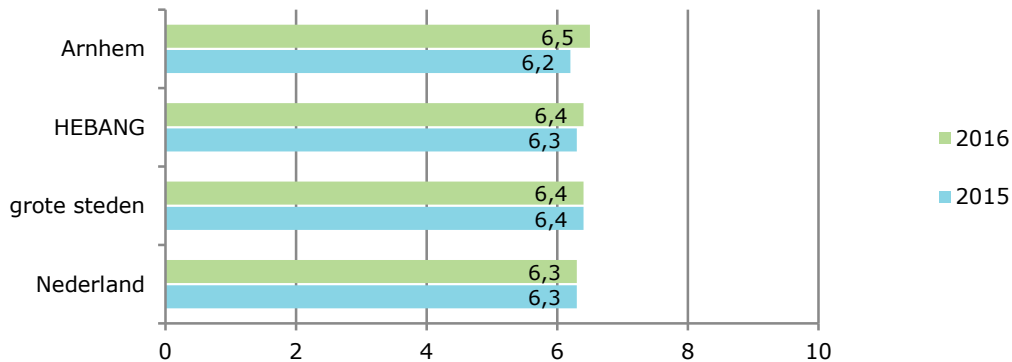
¹³ Vraagstelling en methodiek landelijke Veiligheidsmonitor wijken af van onderzoek Leefbaarheid en Veiligheid in de buurt Arnhem

Het kental fysieke voorzieningen (figuur 7.2) is in Arnhem vergelijkbaar met de HEBANG-gemeenten en de grote steden, maar hoger dan het landelijk gemiddelde. Tussen 2015 en 2016 is het kental in Arnhem meer gestegen dan in de HEBANG-gemeenten. In de grote steden en landelijk bleef het kental gelijk.

Figuur 7.2

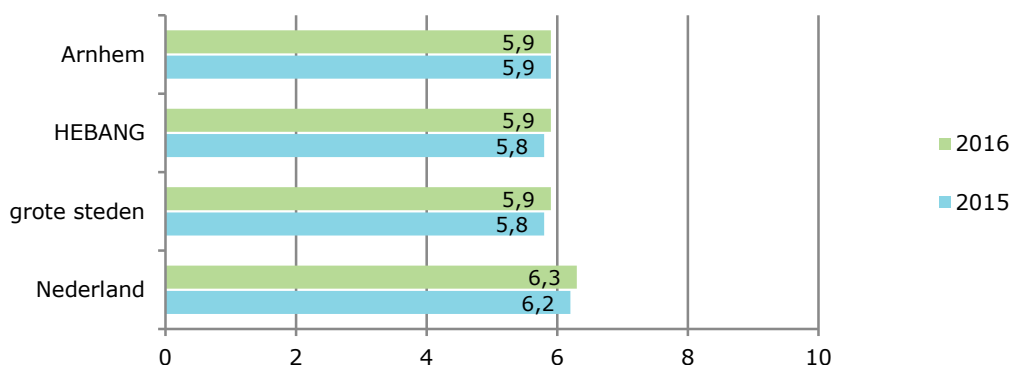
Kental fysieke voorzieningen 2015-2016

De sociale cohesie (figuur 7.3) is in Arnhem gelijk aan de HEBANG-gemeenten en de grote steden, maar lager dan het landelijk gemiddelde. In de HEBANG-gemeenten, de grote steden en Nederland is het kental gestegen terwijl de sociale cohesie in Arnhem gelijk bleef.

Figuur 7.3

Kental sociale cohesie 2015-2016

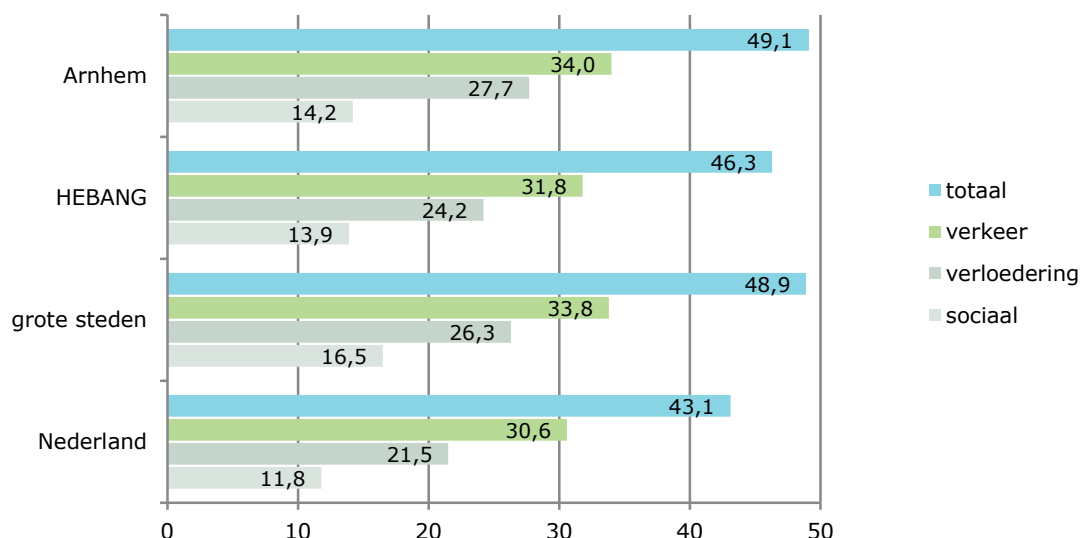
Leefbaarheid Arnhem redelijk vergelijkbaar met HEBANG-gemeenten en grote steden, maar onder het landelijk gemiddelde

7.2 Overlast in de buurt

De totale overlast in de buurt is in Arnhem hoger dan in de HEBANG-gemeenten en het landelijk gemiddelde en vrijwel gelijk aan de grote steden (figuur 7.4). In vergelijking met de grote steden komt verloedering in Arnhem vaker voor en sociale overlast minder vaak. Ten opzichte van de HEBANG-gemeenten komen verkeersoverlast en verloedering vaker voor in Arnhem en in vergelijking met het landelijk gemiddelde komen alle vormen van overlast vaker voor.

Figuur 7.4

Overlast in de buurt - percentage één of meerdere vormen komen 'vaak' voor

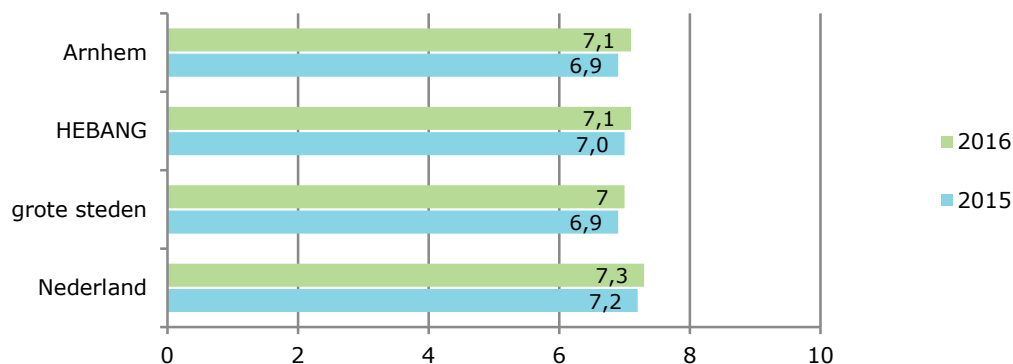
Relatief veel overlast in Arnhem ten opzichte van HEBANG-gemeenten en landelijk gemiddelde, vooral verkeersoverlast en verloedering

7.3 Veiligheidsbeleving

Het rapportcijfer veiligheid (figuur 7.5) is in Arnhem vergelijkbaar met de HEBANG-gemeenten en de grote steden. Landelijk is het cijfer voor de veiligheid hoger. Ten opzichte van 2015 is het rapportcijfer voor de veiligheid in alle vergelijkingsgebieden gestegen.

Figuur 7.5

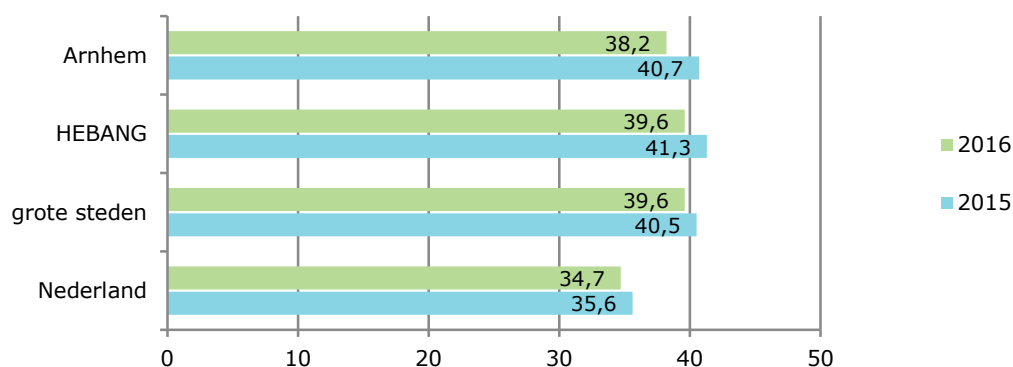
Rapportcijfer veiligheid 2015-2016

Inwoners van Arnhem voelen zich in het algemeen iets minder vaak onveilig dan in de HEBANG-gemeenten en de grote steden (figuur 7.6). Landelijk is het gevoel van onveiligheid positiever dan in Arnhem. Ten opzichte van 2015 is het gevoel van onveiligheid in alle vergelijkingsgebieden in meer of mindere mate afgenomen, een positieve ontwikkeling.

Figuur 7.6

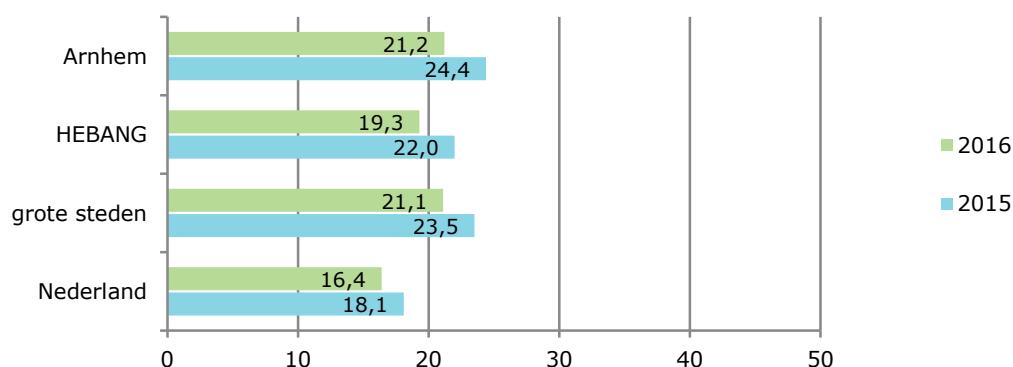
Onveiligheidsgevoel in het algemeen - percentage wel eens onveilig, 2015-2016

Het onveiligheidsgevoel in de buurt (figuur 7.7) is in Arnhem vrijwel gelijk aan de grote steden. In de HEBANG-gemeenten en landelijk voelen inwoners zich minder vaak onveilig in de buurt. Tussen 2015 en 2016 is het gevoel van onveiligheid in alle vergelijkingsgebieden duidelijk afgenomen. Dit is een positieve ontwikkeling.

Figuur 7.7

Onveiligheidsgevoel in de buurt - percentage wel eens onveilig in de buurt, 2015-2016

Onveiligheidsgevoel in het algemeen in Arnhem positief ten opzichte van HEBANG-gemeenten, onveiligheidsgevoel in de buurt negatief

BIJLAGE

Responsverantwoording

Bijlage 1. Responsverantwoording

Tabel 1: respons naar wijk

WIJK	BEVOLKING	STEEKPROEF	NETTO RESPONS	RESPONS (%)
Centrum	5.215	702	209	30%
Spijkerkwartier	6.068	688	219	32%
Arnhemse Broek	5.124	903	249	28%
Presikhaaf-West	6.452	918	235	26%
Presikhaaf-Oost	6.042	620	233	38%
St.Marten/Sonsbeek-Zuid	4.106	558	188	34%
Klarendal	6.486	774	239	31%
Velperweg e.o.	6.738	486	211	43%
Alteveer en Cranevelt	3.767	309	127	41%
Geitenkamp	3.301	558	173	31%
Monnikenhuizen	3.393	416	163	39%
Burgemeesterswijk/Hoogkamp	6.337	573	208	36%
Schaarsbergen e.o.	1.407	282	150	53%
Heijenoord/Lombok	3.365	448	153	34%
Klingelbeek	1.026	283	126	45%
Malburgen-West	3.348	562	183	33%
Malburgen-Oost (Noord)	4.901	731	215	29%
Malburgen-Oost (Zuid)	6.101	871	225	26%
Vredenburg/Kronenburg	7.089	616	217	35%
Elden	1.839	389	161	41%
Elderveld	7.632	497	215	43%
De Laar	10.129	560	258	46%
Rijkerswoerd	10.397	591	241	41%
Schuytgraaf	7.518	665	249	37%
TOTAAL	127.781	14.000	4.847	35%

Tabel 2: respons naar geslacht

GESLACHT	BEVOLKING	STEEKPROEF	NETTO RESPONS	RESPONS (%)
man	63.369	6.835	2.249	33%
vrouw	64.403	7.161	2.598	36%
onbekend	9	4	0	0%
TOTAAL	127.781	14.000	4.847	35%

Tabel 3: respons naar leeftijd

LEEFTIJD	BEVOLKING	STEEKPROEF	NETTO RESPONS	RESPONS (%)
15-29 jaar	32.343	3.467	636	18%
30-54 jaar	55.302	6.114	2.040	33%
55-89 jaar	40.136	4.419	2.171	49%
TOTAAL	127.781	14.000	4.847	35%

BIJLAGE

Tabellen

- **Ontwikkeling leefbaarheid en veiligheid 2001 – 2017**
- **Leefbaarheid en veiligheid per wijk, 2017**
- **Ontwikkeling leefbaarheid en veiligheid per wijk ten opzichte van 2015**

Bijlage 2. Tabellen

Bijlage 2: ontwikkeling leefbaarheid en veiligheid in Arnhem, 2001-2017

	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
leefbaarheid woonbuurt (0 = ongunstig en 10 = gunstig)									
rapportcijfer leefbaarheid	6,9	6,8	6,9	7,0	7,1	7,1	7,2	7,2	7,2
rapportcijfer woonomgeving	x	6,9	6,9	7,1	7,2	7,2	7,3	7,3	7,3
rapportcijfer woning	7,5	7,5	7,5	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,7
rapportcijfer voorzieningen	6,5	6,6	6,7	6,9	7,0	6,9	7,0	7,1	7,1
% eens voldoende voorzieningen voor afvalinzameling	x	x	x	x	x	x	70%	67%	68%
% eens voldoende parkeermogelijkheden	x	x	x	x	x	x	55%	56%	53%
% eens weinig onveilige plekken	x	x	x	x	50%	48%	42%	44%	42%
% eens voldoende sportvoorzieningen	x	x	x	x	x	x	60%	60%	60%
% eens voldoende voorzieningen voor culturele activiteiten	x	x	x	x	x	x	41%	44%	41%
% eens groen goed onderhouden	x	x	x	x	64%	62%	61%	63%	59%
% eens grijs goed onderhouden	x	x	x	x	58%	60%	60%	60%	59%
% eens voldoende groenvoorzieningen	x	x	x	x	1%	1%	1%	82%	81%
% eens buiten is het goed verlicht	x	x	x	x	1%	1%	1%	72%	72%
sociale kwaliteit woonbuurt									
<i>kental sociale cohesie</i>	5,5	5,8	5,9	5,7	5,8	5,8	5,8	5,8	5,7
% voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen								61%	62%
% mensen gaan op een prettige manier met elkaar om								35%	33%
% gezellige buurt met veel saamhorigheid								52%	50%
% (oneens) mensen kennen elkaar nauwelijks								40%	39%
algemene evaluatie woonbuurt	7,0	7,3	7,2	7,4	7,2	7,3	7,1	7,2	7,1
% mensen in deze buurt blijven hier graag wonen							59%	57%	56%
% als je in deze buurt woont het je het goed getroffen							58%	61%	56%
% (oneens) als het maar enigszins kan ga ik uit deze buurt verhuizen								68%	68%
% (oneens) het is vervelend om in deze buurt te wonen								84%	82%
% (zeer) prettig woonbuurt							88%	89%	87%
<i>kental sociale kracht - buurt hulp</i>	x	x	x	x	x	x	x	5,9	5,9
% geeft burenhulp							45%	44%	42%
% kan bij burenhulp terecht voor hulp							47%	48%	47%
% (zeer) gehecht aan eigen buurt	63%	60%	62%	62%	65%	63%	62%	63%	62%
% medeverantwoordelijk voor leefbaarheid in de buurt	79%	78%	77%	74%	75%	72%	72%	74%	73%
% actief voor buurtverbetering	x	x	23%	21%	17%	17%	22%	21%	21%
beleving buurtproblemen (0 = gunstig en 10 = ongunstig)									
verloedering	5,4	5,3	4,8	4,8	4,4	4,2	3,9	4,2	4,4
sociale overlast	2,5	2,6	2,3	2,0	2,2	2,2	2,2	2,3	2,4
overige overlast	x	x	x	x	x	x	x	2,1	2,2
dreiging (nieuwe definitie)	x	x	x	x	1,5	1,6	1,5	1,6	1,6
vermoogensdelicten	5,0	5,2	4,5	4,3	3,6	3,8	3,8	3,9	3,9
verkeersoverlast	5,4	5,2	5,2	4,5	4,4	4,4	4,3	4,3	4,4
perspectief op de buurtontwikkeling									
ziet vooruitgang afgelopen jaar	10%	10%	15%	17%	19%	22%	16%	17%	18%
ziet achteruitgang afgelopen jaar	23%	26%	24%	22%	19%	17%	18%	20%	20%
voorspelt vooruitgang	13%	17%	23%	27%	30%	25%	19%	22%	24%
voorspelt achteruitgang	29%	31%	30%	22%	19%	19%	19%	20%	20%
subjectieve veiligheid									
rapportcijfer veiligheid	6,6	6,7	6,6	6,9	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
% onveilig	43%	48%	43%	38%	34%	35%	33%	34%	36%
% onveilig in de buurt	29%	33%	30%	29%	25%	26%	26%	25%	28%

Bronnen: gebiedsmonitor (2001), pilot Veiligheidsmonitor (2005), Veiligheidsmonitor (2009, 2011), enquête Leefbaarheid en Veiligheid (2003, 2007, 2013, 2015, 2017)

Bijlage 2: cijfers leefbaarheid en veiligheid per wijk, 2017

	Centrum	Spijkerkwartier	Arnhemse Broek	Presikhaaf-West	Presikhaaf-Oost	St. Marten/Sonsb.-Zuid	Klarendal	Velperweg e.o.	Alteveer en Craneveelt	Geitenkamp	Monnikenhuizen	Burgem.wijk/Hoogkamp	Schaarsbergen e.o.	Heijenoord/Lombok	Klingelbeek	Malburgen-West	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Vredenburg/Kronenburg	Elden	Elderveld	De Laar	Rijkerswoerd	Schuytgraaf	Arnhem	grenswaarde voor markering	
leefbaarheid woonbuurt																											
rapportcijfer leefbaarheid	6,8	6,6	6,5	6,4	6,9	7,5	6,9	8,0	8,1	6,5	7,8	8,4	7,9	7,8	7,9	6,9	6,7	6,5	7,0	7,6	7,1	7,0	7,2	7,5		7,2	0,2
rapportcijfer woonomgeving	7,0	6,8	6,5	6,4	7,1	7,6	7,1	8,0	8,4	6,6	8,0	8,7	8,4	7,9	8,1	7,0	6,9	6,8	7,2	7,6	7,2	7,1	7,2	7,5		7,3	0,2
rapportcijfer woning	7,4	7,3	7,2	7,1	7,5	7,8	7,5	8,2	8,3	6,9	8,1	8,6	8,2	7,8	8,5	7,5	7,4	7,3	7,6	8,1	7,5	7,5	8,0	8,4		7,7	0,2
rapportcijfer voorzieningen	7,5	7,3	6,5	7,0	6,9	7,4	7,3	7,1	7,2	6,8	6,9	7,8	5,6	7,4	6,8	6,9	7,1	6,9	7,3	6,3	7,4	7,2	6,9	7,5		7,1	0,2
% eens voldoende voorzieningen voor afvalinzameling	29%	74%	65%	71%	72%	76%	74%	64%	81%	73%	69%	73%	49%	63%	67%	76%	78%	76%	69%	58%	70%	64%	55%	73%		68%	6%
% eens voldoende parkeermogelijkheden	36%	15%	50%	70%	68%	5%	42%	61%	55%	54%	64%	57%	70%	36%	60%	55%	64%	67%	69%	54%	55%	52%	51%	57%		53%	6%
% eens weinig onveilige plekken	30%	20%	32%	29%	30%	54%	29%	65%	69%	38%	48%	69%	46%	67%	56%	36%	35%	31%	35%	44%	31%	35%	45%	58%		42%	6%
% eens voldoende sportvoorzieningen	48%	60%	30%	36%	58%	40%	51%	69%	69%	73%	75%	69%	70%	43%	22%	57%	63%	47%	56%	76%	80%	66%	68%	70%		60%	6%
% eens voldoende voorzieningen voor culturele activiteiten	78%	65%	36%	39%	36%	55%	58%	43%	35%	40%	45%	43%	33%	57%	51%	40%	29%	29%	33%	38%	38%	29%	23%	36%		41%	6%
% eens groen goed onderhouden	69%	48%	52%	54%	56%	65%	51%	73%	72%	53%	57%	86%	51%	64%	58%	67%	59%	59%	55%	56%	46%	39%	69%	65%		59%	6%
% eens grijs goed onderhouden	69%	42%	52%	49%	52%	64%	54%	83%	71%	41%	61%	85%	43%	64%	60%	67%	65%	63%	55%	42%	50%	38%	65%	63%		59%	6%
% eens voldoende groenvoorzieningen	61%	60%	63%	75%	89%	79%	71%	89%	95%	71%	91%	94%	90%	85%	82%	86%	81%	84%	81%	84%	86%	88%	78%	82%		81%	6%
% eens buiten is het goed verlicht	79%	62%	69%	64%	65%	79%	74%	88%	76%	64%	79%	80%	53%	76%	74%	69%	73%	74%	71%	69%	62%	61%	77%	77%		72%	6%
sociale kwaliteit woonbuurt																											
kental sociale cohesie	4,7	5,1	5,3	4,9	5,4	6,0	5,6	6,7	6,8	5,3	6,3	6,8	6,5	6,6	6,6	5,6	5,1	5,3	5,4	6,9	5,9	5,6	5,7	5,6		5,7	0,3
% mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	44%	50%	52%	40%	54%	71%	58%	84%	82%	43%	73%	85%	82%	82%	77%	53%	51%	51%	57%	81%	68%	60%	63%	68%		62%	6%
% gezellige buurt met veel saamhorigheid	16%	28%	24%	26%	24%	40%	29%	48%	53%	36%	45%	47%	40%	56%	52%	37%	24%	31%	28%	60%	31%	27%	31%	32%		33%	6%
% voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen	26%	40%	40%	40%	44%	59%	42%	73%	74%	37%	65%	70%	61%	64%	69%	46%	32%	45%	44%	70%	53%	49%	47%	49%		50%	6%
% (oneens) mensen kennen elkaar nauwelijks	19%	28%	29%	27%	29%	44%	38%	58%	56%	44%	54%	60%	63%	56%	55%	38%	35%	30%	28%	70%	41%	37%	40%	34%		39%	6%
kental algemene buurtevaluatie	6,7	6,7	6,2	5,9	6,4	7,8	6,8	8,2	8,9	6,0	7,8	8,8	8,3	8,0	8,2	6,3	6,0	6,1	6,7	7,9	7,2	6,7	7,1	7,1		7,1	0,4
% mensen in deze buurt blijven hier graag wonen	35%	42%	36%	35%	41%	60%	49%	83%	89%	49%	75%	88%	89%	82%	83%	44%	37%	44%	56%	89%	65%	52%	50%	57%		56%	6%
% als je in deze buurt woont het je het goed getroffen	52%	47%	35%	25%	45%	73%	45%	83%	92%	32%	69%	96%	85%	85%	85%	38%	31%	37%	54%	76%	65%	46%	56%	65%		56%	6%
% (oneens) als het maar enigszins kan ga ik uit deze buurt verhuizen	60%	60%	49%	47%	51%	79%	66%	84%	93%	53%	78%	93%	88%	86%	90%	53%	49%	56%	65%	82%	71%	65%	76%	69%		68%	6%
% (oneens) het is vervelend om in deze buurt te wonen	83%	82%	68%	64%	73%	90%	80%	94%	95%	63%	92%	97%	92%	97%	96%	75%	72%	62%	77%	92%	85%	82%	88%	87%		82%	6%
% (zeer) prettige woonbuurt	92%	81%	77%	71%	83%	92%	85%	97%	98%	70%	98%	99%	94%	98%	98%	82%	80%	72%	82%	97%	90%	86%	91%	91%		87%	6%
kental sociale kracht - buurtthulp	5,0	5,0	5,6	5,5	5,9	5,8	5,7	6,3	6,4	5,6	6,3	6,6	6,5	6,3	6,4	6,1	5,6	5,7	5,7	6,6	6,2	5,9	5,8	5,8		5,9	0,4
% geeft burenhulp	31%	32%	37%	36%	42%	35%	43%	48%	46%	43%	54%	48%	50%	51%	47%	44%	32%	42%	42%	56%	47%	45%	39%	40%		42%	6%
% kan bij burenhulp terecht	28%	25%	37%	36%	46%	42%	39%	56%	68%	47%	60%	63%	66%	62%	63%	47%	40%	44%	43%	68%	51%	46%	52%	45%		47%	6%
% (zeer) gehecht aan eigen buurt	54%	61%	44%	52%	54%	74%	55%	79%	84%	60%	75%	85%	83%	81%	79%	56%	48%	59%	60%	75%	62%	52%	64%	60%		62%	6%
% medeverantwoordelijk voor leefbaarheid in de buurt	65%	69%	68%	60%	59%	79%	77%	84%	85%	67%	80%	78%	91%	89%	84%	74%	70%	68%	69%	82%	71%	69%	76%	80%		73%	6%
% actief voor buurtverbetering	12%	21%	15%	19%	17%	14%	19%	34%	33%	19%	26%	27%	35%	32%	32%	26%	16%	18%	17%	33%	19%	18%	20%	23%		21%	6%
beleving buurtproblemen (0 = gunstig en 10 = ongunstig)																											
verloedering	5,4	6,2	4,7	5,5	4,5	4,2	5,5	3,1	2,4	5,7	3,7	2,8	2,5	3,7	2,9	4,3	4,8	4,8	4,3	3,3	5,1	4,9	4,3	3,6		4,4	0,5
sociale overlast	5,7	5,4	3,5	3,2	2,6	2,7	3,6	1,1	0,7	4,2	1,2	1,3	0,6	1,3	0,7	3,2	3,0	3,4	1,6	1,1	1,6	1,8	1,7	0,8		2,4	0,4
overige overlast	5,1	4,6	3,0	2,6	2,2	2,8	3,4	1,4	0,8	3,5	1,6	1,5	1,0	1,7	0,9	2,2	2,5	2,6	1,5	1,6	1,5	1,7	1,3	1,0		2,2	0,3
dreiging (nieuwe definitie)	4,3	3,7	2,7	2,5	1,8	1,3	2,7	0,6	0,5	2,9	0,8	0,7	0,4	0,8	0,3	2,5	2,3	2,8	1,4	0,8	1,2	1,4	1,4	0,8		1,6	0,4
vermogensdelicten	4,6	4,9	4,4	4,6	4,1	3,4	4,4	3,2	3,9	3,9	2,9	4,2	3,1	3,2	2,7	3,8	4,0	4,1	3,7	3,5	3,9	3,2	3,6	4,0		3,9	0,5
verkeersoverlast	4,8	6,3	4,8	4,5	4,4	5,7	5,0	3,6	4,3	5,7	3,7	3,9	3,5	4,8	3,8	4,7	4,5	4,4	3,8	4,9	4,2	4,4	3,6	3,8		4,4	0,4
perspectief op buurtontwikkeling																											
ziet vooruitgang afgelopen jaar	29%	18%	22%	22%	9%	44%	29%	22%	15%	18%	17%	15%	7%	12%	24%	22%	18%	18%	13%	15%	9%	4%	7%	36%		18%	6%
ziet achteruitgang afgelopen jaar	17%	24%	23%	30%	32%	8%	14%	7%	8%	32%	14%	4%	11%	9%	10%	21%	22%	31%	25%	20%	26%	26%	28%	12%		20%	6%
voorspelt vooruitgang	46%	34%	34%	27%	22%	46%	41%	27%	18%	24%	22%	18%	12%	23%	41%	26%	26%	26%	14%	20%	9%	8%	13%	36%		24%	6%
voorspelt achteruitgang	11%	17%	23%	30%	29%	9%	11%	4%	12%	30%	11%	4%	12%	8%	3%	22%	25%	31%	26%	18%	26%	26%	27%	19%		20%	6%
subjectieve veiligheid																											
rapportcijfer veiligheid	6,2	5,8	5,8	5,9	6,3	6,9	6,2	7,5	7,6	6,0	7,1	7,7	6,9	7,2	7,5	6,1	6,1	5,9	6,5	6,8	6,6	6,5	7,0	7,1		6,6	0,2
% onveilig	47%	50%	45%	42%	39%	32%	45%	29%	30%	41%	29%	30%	29%	30%	32%	33%	40%	41%	34%	34%	35%	33%	34%	26%		36%	6%
% onveilig in de buurt	41%	44%	39%	35%	32%	19%	34%	14%	19%	34%	19%	16%	16%	12%	16%	29%	30%	38%	27%	24%	27%	26%	26%	20%		28%	6%
relatief ongunstig ten opzichte van Arnhems gemiddelde												relatief gunstig ten opzichte van Arnhems gemiddelde															

	Centrum	Spijkerkwartier	Arnhemse Broek	Presikhaaf-West	Presikhaaf-Oost	St.Marten/Sonsb.-Zuid	Klarendal	Velperweg e.o.	Alleeveer en Cranevelt	Geitenkamp	Monnikenhuizen	Burgem.wijk/Hoogkamp	Schaarsbergen e.o.	Heijenoord/Lombok	Klingelbeek	Malburgen-West	Malburgen-Oost (Noord)	Malburgen-Oost (Zuid)	Vredenburg/Kronenburg	Elden	Elderveld	De Laar	Rijksvoord	Schuytgraaf	Arnhem
leefbaarheid woonbuurt																									
rapportcijfer leefbaarheid	6,8	6,6	6,5	6,4	6,9	7,5	6,9	8,0	8,1	6,5	7,8	8,4	7,9	7,8	7,9	6,9	6,7	6,5	7,0	7,6	7,1	7,0	7,2	7,5	7,2
rapportcijfer woonomgeving	7,0	6,8	6,5	6,4	7,1	7,6	7,1	8,0	8,4	6,6	8,0	8,7	8,4	7,9	8,1	7,0	6,9	6,8	7,2	7,6	7,2	7,1	7,2	7,5	7,3
rapportcijfer woning	7,4	7,3	7,2	7,1	7,5	7,8	7,5	8,2	8,3	6,9	8,1	8,6	8,2	7,8	8,5	7,5	7,4	7,3	7,6	8,1	7,5	7,5	8,0	8,4	7,7
rapportcijfer voorzieningen	7,5	7,3	6,5	7,0	6,9	7,4	7,3	7,1	7,2	6,8	6,9	7,8	5,6	7,4	6,8	6,9	7,1	6,9	7,3	6,3	7,4	7,2	6,9	7,5	7,1
sociale kwaliteit woonbuurt																									
kental sociale cohesie	4,7	5,1	5,3	4,9	5,4	6,0	5,6	6,7	6,8	5,3	6,3	6,8	6,5	6,6	6,6	5,6	5,1	5,3	5,4	6,9	5,9	5,6	5,7	5,6	5,7
kental algemene buurtevaluatie	6,7	6,7	6,2	5,9	6,4	7,8	6,8	8,2	8,9	6,0	7,8	8,8	8,3	8,0	8,2	6,3	6,0	6,1	6,7	7,9	7,2	6,7	7,1	7,1	7,1
kental sociale kracht - buurt hulp	5,0	5,0	5,6	5,5	5,9	5,8	5,7	6,3	6,4	5,6	6,3	6,6	6,5	6,3	6,4	6,1	5,6	5,7	5,7	6,6	6,2	5,9	5,8	5,8	5,9
beleving buurtproblemen (0 = gunstig en 10 = ongunstig)																									
verloedering	5,4	6,2	4,7	5,5	4,5	4,2	5,5	3,1	2,4	5,7	3,7	2,8	2,5	3,7	2,9	4,3	4,8	4,8	4,3	3,3	5,1	4,9	4,3	3,6	4,4
sociale overlast	5,7	5,4	3,5	3,2	2,6	2,7	3,6	1,1	0,7	4,2	1,2	1,3	0,6	1,3	0,7	3,2	3,0	3,4	1,6	1,1	1,6	1,8	1,7	0,8	2,4
overige overlast	5,1	4,6	3,0	2,6	2,2	2,8	3,4	1,4	0,8	3,5	1,6	1,5	1,0	1,7	0,9	2,2	2,5	2,6	1,5	1,6	1,5	1,7	1,3	1,0	2,2
dreiging (nieuwe definitie)	4,3	3,7	2,7	2,5	1,8	1,3	2,7	0,6	0,5	2,9	0,8	0,7	0,4	0,8	0,3	2,5	2,3	2,8	1,4	0,8	1,2	1,4	1,4	0,8	1,6
vermogensdelicten	4,6	4,9	4,4	4,6	4,1	3,4	4,4	3,2	3,9	3,9	2,9	4,2	3,1	3,2	2,7	3,8	4,0	4,1	3,7	3,5	3,9	3,2	3,6	4,0	3,9
verkeersoverlast	4,8	6,3	4,8	4,5	4,4	5,7	5,0	3,6	4,3	5,7	3,7	3,9	3,5	4,8	3,8	4,7	4,5	4,4	3,8	4,9	4,2	4,4	3,6	3,8	4,4
perspectief op buurtontwikkeling																									
ziet vooruitgang afgelopen jaar	29%	18%	22%	22%	9%	44%	29%	22%	15%	18%	17%	15%	7%	12%	24%	22%	18%	18%	13%	15%	9%	4%	7%	36%	18%
ziet achteruitgang afgelopen jaar	17%	24%	23%	30%	32%	8%	14%	7%	8%	32%	14%	4%	11%	9%	10%	21%	22%	31%	25%	20%	26%	26%	28%	12%	20%
voorspelt vooruitgang	46%	34%	34%	27%	22%	46%	41%	27%	18%	24%	22%	18%	12%	23%	41%	26%	26%	26%	14%	20%	9%	8%	13%	36%	24%
voorspelt achteruitgang	11%	17%	23%	30%	29%	9%	11%	4%	12%	30%	11%	4%	12%	8%	3%	22%	25%	31%	26%	18%	26%	26%	27%	19%	20%
subjectieve veiligheid																									
rapportcijfer veiligheid	6,2	5,8	5,8	5,9	6,3	6,9	6,2	7,5	7,6	6,0	7,1	7,7	6,9	7,2	7,5	6,1	6,1	5,9	6,5	6,8	6,				

BIJLAGE

Onderzoeksverantwoording

Bijlage 3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksmethode

Voor dit onderzoek is door de gemeente Arnhem een aselechte steekproef getrokken van 14.000 inwoners¹⁴ uit de Basis Registratie Personen (BRP). Per adres is er maximaal één persoon geselecteerd. De steekproefomvang is zo gekozen dat er per wijk voldoende deelnemers zijn voor het doen van betrouwbare uitspraken op wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen medio september 2017 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot en met eind november online de vragenlijst invullen. Bij de uitnodiging zat een antwoordkaart waarmee men een schriftelijke vragenlijst kon aanvragen. Aan niet-deelnemers is tweemaal een herinnering per post gestuurd (na 2 en na 4 weken), éénmaal met een herinneringsbrief en éénmaal met een herinneringskaart. Vanaf 30 oktober zijn niet-deelnemers ook telefonisch benaderd om alsnog mee te doen aan het onderzoek.

Van de deelnemers heeft 83 procent de vragenlijst online ingevuld, 7 procent schriftelijk en 10 procent telefonisch.

Berekening van de cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op drie wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages zijn de 'weigert'- en 'weet niet', *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde kentallen. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen die met een antwoordschaal worden beantwoord (bv. 'helemaal mee eens' tot 'helemaal mee oneens'). De antwoorden krijgen een waarde en vervolgens wordt het kentale berekend als een schaal van 0 tot 10. Bij de berekening van de schaa scores zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, *wel* buiten beschouwing gelaten.
- Het rapport bevat ook rapportcijfers. Hier zijn deelnemers gevraagd om een cijfer van 1 tot 10 te geven over een onderwerp, bv. 'veiligheid'. Bij de berekening van het gemiddelde rapportcijfer zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Rapporteren van verschillen

Er worden meerdere vergelijkingen gemaakt in dit rapport, de toets die gebruikt is om te bepalen of er sprake is van een verschil dat beschreven moet worden verschilt per type vergelijking.

- Arnhem 2017 t.o.v. 2015: ontwikkelingen in het stedelijk gemiddelde zijn getoetst op significantie. Op basis van de statistiek is het minimaal 95% zeker dat een verschil niet te wijten is aan toeval.
- Wijken t.o.v. Arnhem: verschillen tussen de wijken en het stedelijk gemiddelde zijn getoetst met vastgestelde marges (zie bijlage 2) die in de buurt komen van standaard afwijkingen. Dit is geen statistische toets.
- Wijken 2017 t.o.v. 2015: ontwikkelingen op wijkniveau zijn getoetst op significantie.
- Arnhem t.o.v. HEBANG, GS, Nederland: verschillen zijn getoetst met vastgestelde marges. Meer dan 0,1 verschil bij rapportcijfers en kentallen, meer dan 1 procentpunt verschil bij percentages. Dit is geen statistische toets.

---

¹⁴ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

BIJLAGE

Vragenlijst

Bijlage 4. Vragenlijst

Voor u gaat invullen...

Bedankt dat u wilt meewerken aan het onderzoek Leefbaarheid en Veiligheid in uw buurt. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 20 minuten.

Als u de enquête alsnog digitaal wilt invullen:

U heeft een schriftelijke enquête aangevraagd. Als u de enquête alsnog digitaal wilt invullen, kan dat met de inlogcode die in de brief staat die u eerder ontvangen heeft. U hoeft deze schriftelijke enquête dan niet in te vullen.

Wie vult de enquête in?

De vragenlijst mag alleen worden ingevuld door diegene aan wie de brief is gericht. U beantwoordt de vragen vanuit uw eigen persoonlijke ervaring. Er zijn geen 'goede' of 'foute' antwoorden. Het gaat om uw mening.

Aanwijzingen voor het invullen van de vragenlijst:

- Bij de meeste vragen in deze vragenlijst kunt u slechts voor één antwoord kiezen. U kunt het hokje van uw keuze aankruisen. Bij enkele vragen zijn meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de vraag aangegeven. U kunt hier dus meer dan één hokje aankruisen.
- Als u twijfelt over een antwoord, probeer dan toch de antwoordmogelijkheid te kiezen die het beste bij uw situatie of mening past.
- U kunt antwoorden door het vakje voor het door u gekozen antwoord aan te kruisen of door het antwoord in de aangegeven ruimte in te vullen. Bijvoorbeeld:

• Beschikt u over een auto?	
• ☒	ja
• ☐	nee

- Heeft u zich vergist? U kunt een antwoord verbeteren door het foute vakje helemaal zwart te maken en vervolgens in het vakje van het goede antwoord een kruisje zetten. Bijvoorbeeld:

Beschikt u over een auto?	
☒	ja juiste antwoord
☐	nee onjuiste antwoord

- Bij sommige vragen staat een tekstkader waarin u uw antwoord kunt opschrijven. Wilt u uw antwoord binnen dit tekstkader invullen? Wilt u zo duidelijk mogelijk en met BLOKLETTERS schrijven?
- Het is belangrijk dat u alle vragen invult. Als u een antwoord aankruist waar achter staat: '→ ga verder naar vraag ...' dan mag u de tussenliggende vragen overslaan.
- Wij vragen u de enquête met zwarte of blauwe pen in te vullen en hokjes duidelijk aan te kruisen.
- Heeft u vragen over of problemen met het invullen van de enquête, dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van I&O Research via telefoonnummer 0800-405 06 02 (gratis) of per mail helpdesk@ioresearch.nl.

Als u klaar bent met invullen:

Na het invullen kunt u de enquête terugsturen met de bijgevoegde antwoordenvelop. Een postzegel plakken is niet nodig.

Hartelijk dank voor uw medewerking en veel succes met het invullen!

LEEFBAARHEID WOONBUURT

We beginnen met een aantal uitspraken over de buurt waarin u woont.

Kunt u voor elke uitspraak aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent?

1

Als u het niet weet, kunt u dat ook aangeven.

	helemaal mee eens	mee eens	neutraal	niet mee eens	helemaal niet mee eens	weet niet / geen mening
In de buurt zijn de wegen, paden en pleintjes goed onderhouden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt is het buiten goed verlicht.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn goede speelplekken voor kinderen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn goede voorzieningen voor jongeren.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende voorzieningen voor ouderen (55+).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende voorzieningen voor gezondheidszorg.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende voorzieningen voor basisonderwijs.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende winkels voor dagelijkse boodschappen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende groenvoorzieningen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn weinig onveilige plekken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende sportvoorzieningen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende voorzieningen voor culturele activiteiten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende parkeermogelijkheden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In de buurt zijn voldoende voorzieningen voor afvalinzameling.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

LEEFBAARHEID WOONBUURT

2 Kunt u ook voor de volgende uitspraken over de buurt waarin u woont aangeven in hoeverre u het hier eens of oneens mee bent?

	helemaal mee eens	mee eens	neutraal	niet mee eens	helemaal niet mee eens	weet niet / geen mening
De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik woon in een gezellige buurt, waar veel saamhorigheid is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb veel contact met andere buurtbewoners.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensen in deze buurt blijven hier graag wonen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als je in deze buurt woont, heb je het goed getroffen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als het maar enigszins mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het is vervelend om in deze buurt te wonen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
In deze buurt letten mensen op elkaar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan goed bij buurtbewoners terecht voor hulp, steun of informatie.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik geef zelf hulp, steun of informatie aan buurtbewoners.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3 Hoe prettig vindt u de buurt waarin u woont?

- ☐ zeer prettig
 ☐ weet niet / geen mening
 ☐ prettig
 ☐ onprettig
 ☐ zeer onprettig

4 Bent u het afgelopen jaar actief geweest in uw buurt ?

- ☐ ja
 ☐ weet niet / geen mening → ga verder naar vraag 5
 ☐ nee → ga verder naar vraag 5

4a Wat heeft u het afgelopen jaar gedaan in uw buurt?

5 Voelt u zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in uw buurt?

- ☐ ja
 ☐ weet niet / geen mening
 ☐ nee

LEEFBAARHEID WOONBUURT

6 Vindt u dat de buurt waarin u woont het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

- ☐ vooruit
 ☐ gelijk gebleven → ga verder naar vraag 8
☐ achteruit → ga verder naar vraag 7b
 ☐ weet niet / geen mening → ga verder naar vraag 8

7a Waaruit blijkt dat uw buurt vooruit is gegaan?

7b Waaruit blijkt dat uw buurt achteruit is gegaan?

8 Denkt u dat de buurt waarin u woont de komende jaren vooruit of achteruit zal gaan?

- ☐ vooruit
 ☐ gelijk
☐ achteruit
 ☐ weet niet / geen mening

9 Hoe gehecht bent u aan uw buurt?

- ☐ zeer gehecht
 ☐ weet niet / geen mening
☐ gehecht
☐ niet gehecht
☐ helemaal niet gehecht

10 Er is u een aantal vragen gesteld over de buurt waarin u woont. Kunt u voor een aantal zaken met een rapportcijfer een beoordeling geven?

Met een 1 geeft u aan dat u heel erg ontevreden bent, met een 10 geeft u aan dat u heel erg tevreden bent.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet / geen mening
uw woonomgeving	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de leefbaarheid in uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de veiligheid in uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uw woning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de voorzieningen in uw buurt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11 Hoe waardeert u de wijze waarop de gemeente Arnhem inwoners betreft en de samenwerking zoekt? Welk rapportcijfer geeft u?

Met een 1 geeft u aan dat u heel erg ontevreden bent, met een 10 geeft u aan dat u heel erg tevreden bent.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet / geen mening
rapportcijfer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

LEEFBAARHEID WOONBUURT

De gemeente wil bewoners meer invloed geven op keuzes van wat er in de wijk moet gebeuren. ambtenaren gaan meer vanuit de wijk werken. De gemeente geeft bewoners meer mogelijkheden dingen zelf op te pakken.

12 Hoe kijkt u aan tegen de verschillende onderdelen in deze werkwijze?

	zeer positief	positief	neutraal	negatief	zeer negatief	weet niet / geen mening
ambtenaren werken vanuit de wijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
meer invloed voor bewoners	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bewoners krijgen meer verantwoordelijkheid om dingen zelf op te pakken	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13 Als de gemeente meer overlaat aan inwoners, heeft dat volgens u dan een positief of negatief effect op de kwaliteit van de woon- en leefomgeving?

- ☐ zeer positief
 ☐ weet niet / geen mening
- ☐ positief
- ☐ neutraal
- ☐ negatief
- ☐ zeer negatief

De volgende vragen gaan over hoe de gemeente de leefbaarheid en veiligheid aanpakt.

14 Kunt u voor de volgende uitspraken over het functioneren van de gemeente aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent?

Als u het niet weet of geen mening heeft, kunt u dat ook aangeven.

	helemaal mee eens	mee eens	neutraal	niet mee eens	helemaal niet mee eens	weet niet / geen mening
De gemeente heeft aandacht voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente informeert de buurt over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente betreft de buurt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente is bereikbaar voor meldingen en klachten over de leefbaarheid en de overlast in de buurt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente reageert op meldingen en klachten over leefbaarheid en overlast in de buurt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

BELEVING BUURTPROBLEMEN

De volgende vraag gaat over vervelende voorvallen die in uw buurt KUNNEN voorkomen.

1 Kunt u voor elk voorval/misdrijf/ aangeven of dit naar uw eigen idee vaak, soms of (bijna) nooit voorkomt in uw buurt?

	komt vaak voor	komt soms voor	komt (bijna) nooit voor	weet niet / geen mening
fietsendiefstal	☐	☐	☐	☐
diefstal uit auto's	☐	☐	☐	☐
beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's, bijvoorbeeld wieldoppen etc.	☐	☐	☐	☐
bedreiging	☐	☐	☐	☐
bekladding van muren en/of gebouwen	☐	☐	☐	☐
overlast van groepen jongeren	☐	☐	☐	☐
dronken mensen op straat	☐	☐	☐	☐
mensen die op straat worden lastig gevallen	☐	☐	☐	☐
rommel op straat	☐	☐	☐	☐
hondenpoep	☐	☐	☐	☐
vernieling van straatmeubilair (zoals bankjes of bushokjes)	☐	☐	☐	☐
inbraak in woningen	☐	☐	☐	☐
gewelddelicten	☐	☐	☐	☐
drugsoverlast	☐	☐	☐	☐
overlast door omwonenden	☐	☐	☐	☐
agressief verkeersgedrag	☐	☐	☐	☐
geluidsoverlast door verkeer	☐	☐	☐	☐
andere vormen van geluidsoverlast	☐	☐	☐	☐
te hard rijden	☐	☐	☐	☐
parkeeroverlast	☐	☐	☐	☐
straatroof	☐	☐	☐	☐
overlast door zwervers/daklozen	☐	☐	☐	☐
overlast door horecagelegenheden	☐	☐	☐	☐
vrouwen en meisjes die op straat worden nagefloten, nageroepen, of op een andere manier ongewenst aandacht krijgen.	☐	☐	☐	☐
jeugdcriminaliteit	☐	☐	☐	☐
huiselijk geweld	☐	☐	☐	☐
prostitutie-overlast	☐	☐	☐	☐
burenruzies	☐	☐	☐	☐
overlast door verwarde personen	☐	☐	☐	☐

2 Wat zijn volgens u de TWEE belangrijkste problemen in uw buurt, waarvan u vindt dat die met voorrang moeten worden aangepakt?

1.

2.

BELEVING VEILIGHEID

De volgende vragen gaan over uw gevoel van (on)veiligheid.

1 Voelt u zich wel eens onveilig?

- ☐ ja
☐ nee → ga verder naar vraag 3
☐ weet niet → ga verder naar vraag 3

2 Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?

- ☐ vaak ☐ soms ☐ zelden ☐ weet niet

3 Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

- ☐ ja
☐ nee → ga verder naar vraag 5
☐ weet niet → ga verder naar vraag 5

4 Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig in uw eigen buurt?

- ☐ vaak ☐ soms ☐ zelden ☐ weet niet

Er volgt nu een aantal situaties/plaatsen in uw eigen gemeente.

5 Kunt u van elk van deze situaties/plaatsen aangeven of u zich daar wel eens onveilig voelt?

Als u nooit komt op de genoemde plekken, kunt u aangeven dat die vraag op u niet van toepassing is.

	vaak	soms	(bijna) nooit	weet niet / geen mening	niet van toepassing
rondom uitgaansgelegenheden	☐	☐	☐	☐	☐
op plekken waar groepen jongeren rondhangen	☐	☐	☐	☐	☐
in het centrum van mijn gemeente	☐	☐	☐	☐	☐

6 Komt het wel eens voor dat u:

	vaak	soms	(bijna) nooit	weet niet / geen mening	niet van toepassing
's avonds of 's nachts niet opendoet, omdat u het niet veilig vindt?	☐	☐	☐	☐	☐
in uw eigen buurt omloopt of omrijdt om onveilige plekken te vermijden?	☐	☐	☐	☐	☐
uw kind(eren) niet toestaat ergens naar toe te gaan omdat u het niet veilig vindt?	☐	☐	☐	☐	☐
zich onveilig voelt als u 's avonds bij u in de buurt over straat loopt?	☐	☐	☐	☐	☐
zich niet op uw gemak voelt als u 's avonds alleen thuis bent?	☐	☐	☐	☐	☐

7 Kunt u ook voor de volgende uitspraken aangeven in hoeverre u het hiermee eens of oneens bent?

	helemaal mee eens	mee eens	neutraal	niet mee eens	helemaal niet mee eens	weet niet / geen mening
Ik voel me veiliger op straat door de aanwezigheid van cameratoezicht.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me veiliger op straat door de aanwezigheid van toezichthouders/handhavers.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

AANGIFTEBEREIDHEID

Nu volgen een aantal vragen over uw bereidheid om aangifte te doen bij de politie bij verschillende delicten. Het gaat er om of u eventueel aangifte of melding zou doen bij de politie als een bepaalde situatie zich zou voordoen.

1 Stel, u bent slachtoffer van een delict, stelt u de politie daarvan op de hoogte door melding of aangifte?

	zeker wel	waarschijnlijk wel	misschien	waarschijnlijk niet	zeker niet	weet niet / geen mening
poging tot woninginbraak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
woninginbraak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fietsendiefstal	☐	☐	☐	☐	☐	☐
autodiefstal	☐	☐	☐	☐	☐	☐
diefstal uit auto	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zakkenrollerij	☐	☐	☐	☐	☐	☐
straatroof	☐	☐	☐	☐	☐	☐
seksuele intimidatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
discriminatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedreiging	☐	☐	☐	☐	☐	☐
mishandeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De gemeente Arnhem wil graag dat zoveel mogelijk Arnhemmers mee (kunnen) doen in de samenleving. Dat is goed voor de leefbaarheid van de wijk. In de volgende vragenblokken willen we u een aantal vragen stellen die hiermee samenhangen bijvoorbeeld op het gebied van sport, cultuur, activiteiten als vrijwilliger en contacten in de buurt.

SPORT

De gemeente wil graag dat zoveel mogelijk mensen sporten. De volgende vragen gaan over sport.

1 Doet u op een of andere manier aan sport?

- ☐ ja
☐ nee → ga verder naar vraag 6

2 Hoeveel keer heeft u in het afgelopen jaar gemiddeld per maand gesport?
U mag dit schatten, als u het niet exact weet.

- ☐ minder dan één keer per maand
☐ één tot vijf keer per maand
☐ vijf tot tien keer per maand
☐ tien keer of vaker per maand

3 In welk verband sport u?

	ja	nee	weet niet / geen mening
bij een sportvereniging	☐	☐	☐
bij een commerciële aanbieder	☐	☐	☐
anders	☐	☐	☐

4 Waar sport u meestal?

- ☐ in de eigen buurt
 ☐ elders in Arnhem
☐ elders in de wijk
 ☐ buiten Arnhem

5 Van welke voorziening maakt u vaak gebruik bij het sporten? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ officiële binnensportaccommodatie
 zoals sporthal, gymnastieklokaal, fitnesscentrum/ sportschool, overdekt of combi-zwembad, ijshal/ijsbaan (binnen), tennisbaan (binnen), klimhal, karthal etc.
☐ officiële buitensportaccommodatie
 zoals voetbalveld, hockeyveld, tennisbaan (buiten), openluchtzwembad, ijsbaan (buiten/halfoverdekt), manege etc.
☐ sportvoorziening in de openbare ruimte
 zoals halfpipe, basketbalpleintje, trapveldje/voetbalkooi (met goals) etc.
☐ andersoortige voorziening
 zoals park, bos, rivier, plas, openbare weg, buurthuis, wijkcentrum, café, huis/tuin etc.

Beweegt u minstens 150 minuten per week matig intensief, verspreid over diverse dagen?

Toelichting: u mag de beweging optellen (bijvoorbeeld 10x per week 15 min). Matig intensief is bijvoorbeeld wandelen of fietsen met een iets verhoogde hartslag of versnelde ademhaling. Als u intensief sport (bijvoorbeeld voetballen, tennis of andere sporten) of werk heeft met veel lichamelijke inspanning (bijvoorbeeld bouwvakker of hovenier) dan kunt u deze vraag ook met "ja" beantwoorden.

6

- ☐ ja
☐ nee

Doet u op zijn minst 2x per week spier- en botversterkende activiteiten?

Toelichting: dat kan thuis, denk dan aan traplopen, knie- en armbuigingen maken of herhaald opstaan uit een stoel zonder de handen te gebruiken. Maar het kan ook bij een sportvereniging of fitnesscentrum.

7

- ☐ ja
☐ nee

Welk rapportcijfer geeft u voor het sportaanbod in Arnhem?

Met een 1 geeft u aan dat u heel erg ontevreden bent, met een 10 geeft u aan dat u heel erg tevreden bent.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet / geen mening
rapportcijfer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

CULTUUR

De gemeente wil bewoners de mogelijkheid geven om mee te doen aan kunst- en culturele activiteiten zoals het meedoen aan enige vorm van creativiteit en bezoek aan concerten. De volgende vragen gaan over kunst en cultuur.

1 Kunt u aangeven hoe vaak u de afgelopen 12 maanden in uw vrije tijd kunstzinnige activiteiten heeft beoefend?

	nooit	minder dan 1 keer per maand	(vrijwel) maandelijks	(vrijwel) wekelijks	weet niet
beeldende kunst (tekenen, schilderen, beeldhouwen, boetseren, werken met textiel, pottenbakken etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
kunstzinnige vorming (zingen, muziek, theater, dans etc.)	☐	☐	☐	☐	☐

1b Waar beoefent u kunstzinnige activiteiten? Meerdere antwoorden mogelijk. Toelichting: het gaat om kunstzinnige activiteiten zoals bedoeld in vraag 1

☐ thuis	☐ elders in Arnhem
☐ in de eigen buurt	☐ buiten Arnhem
☐ elders in de wijk	☐ niet van toepassing

2 Hoe vaak heeft u de afgelopen 12 maanden een voorstelling, concert en/of museum bezocht?

	totaal aantal bezoeken	waarvan bezoeken in Arnhem	waarvan bezoeken in de eigen wijk
bezoek aan voorstellingen, concerten, uitvoeringen of bijeenkomsten op het gebied van cultuur	____ ____ ____	____ ____ ____	____ ____ ____
bezoek aan musea en galeries	____ ____ ____	____ ____ ____	____ ____ ____

3 Welk rapportcijfer geeft u voor het culturele aanbod in Arnhem?

Met een 1 geeft u aan dat u heel erg ontevreden bent, met een 10 geeft u aan dat u heel erg tevreden bent.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	weet niet / geen mening
rapportcijfer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

De gemeente Arnhem wil graag dat zoveel mogelijk inwoners mee (kunnen) doen in de Arnhemse samenleving. De gemeente ondersteunt waar nodig. Om dit goed te kunnen doen, willen we een aantal vragen stellen.

1 Bent u op de één of andere manier actief als vrijwilliger?

Toelichting: Geeft u bijvoorbeeld regelmatig hulp aan burens, zieken of ouderen, of heeft u een functie in een sportclub, vereniging, kerk, moskee, buurthuis of politieke partij of doet u misschien iets voor school?

- ☐ ja
- ☐ nee → ga verder naar vraag 2

1b Waar bent u actief als vrijwilliger? Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ in de eigen buurt	☐ elders in Arnhem
☐ elders in de wijk	☐ buiten Arnhem

2 Hoe vaak bent u actief in verenigingsverband (bijvoorbeeld sporten bij een sportclub, deelname aan activiteiten bij vereniging, kerk, moskee, buurthuis of politieke partij)?

- ☐ (vrijwel) dagelijks ☐ één keer per maand of minder
☐ wekelijks ☐ (vrijwel) nooit
☐ een paar keer per maand

3 Geeft u momenteel mantelzorg of heeft u de afgelopen 12 maanden mantelzorg gegeven?

Toelichting: mantelzorg is onbetaalde zorg die u geeft aan iemand uit uw omgeving – zoals uw partner, ouders, kinderen, buren of vrienden – die voor langere tijd hulpbehoevend is.

- ☐ ja, ik geef die mantelzorg nu nog
☐ ja, maar ik geef die mantelzorg nu niet meer → ga verder naar vraag 5
☐ nee → ga verder naar vraag 5

4 Hoeveel uur mantelzorg geeft u momenteel gemiddeld per week?

uur per week

- ☐ incidenteel (niet elke week)

5 Vindt u in het algemeen dat u voldoende contacten met andere mensen heeft, d.w.z. buiten werk, school of eigen huishouden?

- ☐ ja, zeker
☐ ja, maar ik zou wel meer willen
☐ nee, ik vind dat ik te weinig contacten heb

Er volgen nu enkele uitspraken.

6 Wilt u voor elk van de volgende uitspraken aangeven in hoeverre die op u, zoals u de laatste tijd bent, van toepassing is?

	helemaal mee eens	mee eens	min of meer	niet mee eens	helemaal niet mee eens
Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse problemen terecht kan.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik mis een echt goede vriend of vriendin.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ervaar een leegte om mij heen.	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn genoeg mensen op wie ik, in geval van narisigheid, kan terugvallen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik mis gezelligheid om mij heen.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind mijn kring van kennissen te beperkt.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen.	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik mis mensen om mij heen.	☐	☐	☐	☐	☐
Vaak voel ik me in de steek gelaten.	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht.	☐	☐	☐	☐	☐

WELZIJN EN ZORG

De gemeente heeft er sinds 2015 taken bij gekregen op het gebied van zorg en welzijn. Om hier goed op in te kunnen spelen wil de gemeente inzicht hebben in de gezondheidssituatie en de behoefte aan ondersteuning van u. De volgende vragen gaan hierover.

1 Hoe schat u de volgende aspecten op dit moment in?

	uitstekend	goed	matig	slecht	weet niet
uw lichamelijke gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
uw geestelijke gezondheid	☐	☐	☐	☐	☐
uw zelfredzaamheid binnenshuis (bijv. uw situatie thuis zoals het voeren van uw huishouden, administratie doen)	☐	☐	☐	☐	☐
uw zelfredzaamheid buitenshuis (bijv. deelname aan activiteiten, bezoek brengen aan instellingen/vrienden)	☐	☐	☐	☐	☐

2 Heeft u één of meerdere langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps of andere beperkingen?

- ☐ ja ☐ weet niet/wil ik niet zeggen → ga verder naar vraag 4
☐ nee → ga verder naar vraag 4

3 Belemmert uw gezondheid u bij uw dagelijks functioneren?

- ☐ ja, sterk ☐ nee
☐ ja, een beetje ☐ weet ik niet

4 Krijgt u hulp of ondersteuning? Zo ja, van wie? Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ ja, van burens ☐ nee
☐ ja, van kinderen, familie en/of bekenden uit eigen kring ☐ weet ik niet
☐ ja, ik koop zelf hulp in (particulier)
☐ ja, van een vrijwilliger
☐ ja, van een thuiszorginstelling
☐ ja, anders namelijk:

5 Heeft u de afgelopen 12 maanden moeite gehad om van het inkomen van uw huishouden rond te komen?

- ☐ nee, geen enkele moeite ☐ ja, enige moeite
☐ nee, geen moeite, maar ik moet wel letten op mijn uitgaven ☐ ja, grote moeite
☐ weet niet / wil niet zeggen

ACHTERGRONDVRAGEN

Tot slot willen wij u enkele vragen stellen over uw persoonlijke omstandigheden.

Deze gegevens worden net als de andere gegevens anoniem verwerkt. Ze worden alleen gebruikt om eventuele verschillen tussen groepen Arnhemmers te laten zien.

1 Bent u ...?

- ☐ man
- ☐ vrouw
- ☐ anders / wil niet zeggen

2 Wat is uw leeftijd?

 jaar

3 Wat is uw gezinssituatie?

- ☐ ik woon alleen (alleenstaand) ☐ onbekend / wil ik niet zeggen
- ☐ ik woon alleen met kind(eren) (alleenstaande ouder met thuiswonende kinderen)
- ☐ ik ben gehuwd/samenwonend zonder kind(eren) of met uitwonende kinderen
- ☐ ik ben gehuwd/samenwonend met thuiswonende kinderen
- ☐ ik woon bij mijn ouder(s), verzorger(s)
- ☐ anders, namelijk:

4 Wat is uw hoogst genoten schoolopleiding, die u met een diploma heeft afgerond?

- ☐ geen opleiding ☐ wil ik niet zeggen
- ☐ basisonderwijs (lagere school)
- ☐ LBO (bv LTS, LEAO, huishoudschool), VMBO-BL of KL
- ☐ VMBO-TL of GL, MAVO (MULO)
- ☐ HAVO/VWO (HBS, MULO-B)
- ☐ MBO (bv. MTS, MEAO, UTS)
- ☐ HBO (bv. HTS, HEAO, Sociale Academie, Kweekschool, PABO, HAS)
- ☐ wetenschappelijk onderwijs (universiteit)

5 Hoeveel bedraagt het netto maandinkomen van uw huishouden (inclusief vakantiegeld en exclusief kinderbijslag)?

- ☐ minder dan €1.100 per maand ☐ weet ik niet
- ☐ €1.100 tot €1.500 per maand ☐ wil ik niet zeggen
- ☐ €1.500 tot €2.100 per maand
- ☐ €2.100 tot €3.500 per maand
- ☐ €3.500 per maand of meer

6 Heeft u betaald werk voor 12 uur per week of meer?

- ☐ ja ☐ nee ☐ weet niet

7 | Wat is uw hoofdbezigheid overdag?

☐ werkend met betaald werk of als zelfstandige werkzaam	☐ geen van deze
☐ werkloos	☐ wil ik niet zeggen
☐ vrijwilliger	
☐ arbeidsongeschikt	
☐ scholier of studerende	
☐ huisvader of huisman / huismoeder of huisvrouw (zonder betaald werk)	
☐ gepensioneerd of met de VUT	

8 | Woont u in een koopwoning of in een huurwoning?

☐ koopwoning	☐ huurwoning	☐ overig/onbekend

9 | Wat is uw postcode? Zo weten wij in welk gedeelte van Arnhem u woont.

 bv. 1234 AB

INTERNETPANEL

- 1 | De afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente Arnhem kent een internetpanel (digipanel) waarbij we de mening van de Arnhemse bevolking over actuele onderwerpen peilen. Enkele keren per jaar krijgt u per e-mail een korte vragenlijst toegezonden. Als u belangstelling heeft om hieraan mee te werken, kunt u hieronder (geheel vrijblijvend) uw e-mailadres opgeven. U ontvangt dan een e-mail met een uitnodiging om aan dit internetpanel (digipanel) deel te nemen. Als u al lid bent van het internetpanel of geen belangstelling heeft kunt u dit ook aangeven. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw belangstelling.

☐ ik ben al lid van het internetpanel	
☐ nee, ik heb geen belangstelling voor het internetpanel	
☐ ja, ik wil lid worden van het internetpanel. Mijn emailadres is:	

1b | Wilt u hier ter controle nogmaals uw e-mailadres invullen?

TOT SLOT

1 | Wilt u naar aanleiding van deze enquête nog iets opmerken?

WIJ DANKEN U HARTELIJK VOOR HET INVULLEN VAN DEZE VRAGENLIJST